

๑

374.11.6

๑๖๕๖

การศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

สารนิพนธ์

ของ

ดร.ณี เวียงชัย

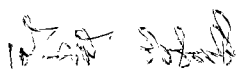
18 ส.ย. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2541

๑๐๖

อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา



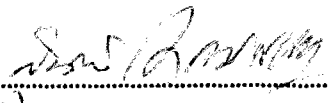
(รองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ)

คณะกรรมการสอบ



ประธาน

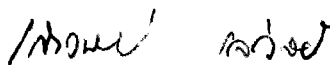
(รองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ)



กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ



ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์)

วันที่ 17 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับคำแนะนำและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และให้แนวคิดในการจัดทำ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาและกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ที่กรุณารับเป็นกรรมการตรวจสอบได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ทำให้สารนิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบคุณ ดร.โกวิท ประวาลพฤกษ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่าน ที่กรุณาให้การอบรมประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย อีกทั้งให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์สมจิตร วรรณระศุกุล ดร.สุวรรณ หมั่นตาบุตร และดร.ชัยณรงค์ สุวรรณสาร ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี ทำให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียนทุกท่านในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเนื้อหาที่สำคัญที่สุดของการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีและผู้เกี่ยวข้องทุกคน ที่ได้ช่วยอนุเคราะห์ให้ความสะดวกและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณ นายประจักษ์ วิพัทธะพรและ นายปราโมช เวียงชัย ที่ได้ช่วยเหลือในการพิมพ์งานวิจัยอย่างดี ทำให้สารนิพนธ์นี้มีรูปเล่มที่สวยงาม

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยฉบับนี้แต่บิดามารดา ญาติ พี่น้อง ตลอดจนครู อาจารย์ ทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนให้ความรู้และให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ดรุณี เวียงชัย

สารบัญ

| บทที่ | หน้า |
|---|------|
| 1 บทนำ | 1 |
| ภูมิหลัง | 1 |
| ความมุ่งหมายของการวิจัย | 3 |
| ความสำคัญของการวิจัย | 3 |
| ขอบเขตของการวิจัย | 3 |
| นิยามศัพท์เฉพาะ | 5 |
| 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง | 6 |
| โครงสร้างและขอบข่ายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด | 6 |
| การปฏิรูปการศึกษา | 8 |
| ความเป็นมาของการปฏิรูปการศึกษา | 11 |
| นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ | 12 |
| นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ | 22 |
| แนวคิดและมาตรการในการปฏิรูปการศึกษา | 23 |
| โรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบของบัญญัติ 10 ประการ | 26 |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง | 28 |
| 3 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย | 33 |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง | 33 |
| เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล | 34 |
| การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ | 35 |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล | 35 |
| สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล | 36 |

| บทที่ | หน้า |
|--|------|
| 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล | 38 |
| การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล | 38 |
| ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม | 39 |
| ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน | 41 |
| ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน | 51 |
| ตอนที่ 4 โครงการกิจกรรมการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ... | 59 |
| ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูป การศึกษาของโรงเรียน | 62 |
| 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ | 74 |
| ความมุ่งหมายของการวิจัย | 74 |
| การดำเนินการวิจัย | 74 |
| สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล | 76 |
| การอภิปรายผล | 78 |
| ข้อเสนอแนะ | 81 |
| บรรณานุกรม | 83 |

| บทที่ | หน้า |
|--|------|
| ภาคผนวก | 87 |
| ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ | 88 |
| ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม | 90 |
| ค แบบสอบถามสำหรับการวิจัย | 92 |
| ง ตารางวิเคราะห์ข้อมูล | 101 |
| | |
| ประวัติย่อของผู้วิจัย | 138 |

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

| | | |
|---|--|----|
| 1 | ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน | 39 |
| 2 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านโรงเรียน และสถานศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ | 41 |
| 3 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านครูและบุคลากร ทางการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ | 44 |
| 4 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ | 46 |
| 5 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านระบบบริหาร การศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ | 48 |
| 6 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี รวม 4 ด้าน | 50 |
| 7 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ | 51 |
| 8 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอายุ | 53 |
| 9 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา | 55 |

| | | |
|----|---|-----|
| 10 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามระสบการณ์การทำงาน | 57 |
| 11 | ความถี่และร้อยละของโครงการกิจกรรมการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ โรงเรียน | 59 |
| 12 | ความถี่และร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูป การศึกษาของโรงเรียน ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | 62 |
| 13 | ความถี่และร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูป การศึกษาของโรงเรียน ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | 65 |
| 14 | ความถี่และร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูป การศึกษาของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน | 68 |
| 15 | ความถี่และร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูป การศึกษาของโรงเรียน ด้านระบบบริหารการศึกษา | 71 |
| 16 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามเพศ | 102 |
| 17 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามเพศ | 104 |
| 18 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามเพศ .. | 106 |
| 19 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านระบบบริหารการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามเพศ | 108 |

| | | |
|----|---|-----|
| 20 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามอายุ | 109 |
| 21 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามอายุ | 112 |
| 22 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามอายุ .. | 115 |
| 23 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านระบบบริหารการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามอายุ | 118 |
| 24 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา | 120 |
| 25 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา | 122 |
| 26 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา | 124 |

| | | |
|----|--|-----|
| 27 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านระบบบริหารการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา | 126 |
| 28 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน | 127 |
| 29 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน | 130 |
| 30 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน | 133 |
| 31 | ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านระบบบริหารการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน | 136 |

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ข้อมูล ข่าวสาร และการคมนาคม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และด้านวัฒนธรรม ซึ่งมีการจัดระเบียบทางสังคมกลายเป็นสังคมโลกและระบบเศรษฐกิจสากลที่ประเทศต่างๆต้องเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเตรียมคุณภาพของประชากรจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งระบบการศึกษาของไทยที่ผ่านมานับได้ว่ามีความเจริญก้าวหน้าพอสมควร แต่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ และปัญหาวิกฤตในสังคมที่รุมเร้ารอบด้าน เช่น ระบบราชการที่อ่อนแอ คนไทยขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่องว่างระหว่างคนจนและคนรวยมากขึ้น ความล่มสลายของชุมชน ความแตกแยกของครอบครัว ความไม่เป็นธรรมในสังคม ก่อให้เกิดปัญหาของระบบการศึกษาในปัจจุบันไม่อาจรองรับการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดได้ หากไม่มีการปรับปรุงระบบการศึกษาประเทศไทยจะไม่สามารถก้าวทันนานาประเทศได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 1)

ในช่วงต้นแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ประมาณปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสื่อสารประเทศต่างๆทั่วโลกสามารถติดต่อกันได้สะดวกขึ้นทั้งทางด้านสังคม การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม การสื่อสารข้อมูล ในด้านเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย อันเป็นผลกระทบโดยตรงต่อประเทศต่างๆ ทุกประเทศในโลกจะไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสารจะติดต่อกันได้ทั้งหมด ความเจริญในด้านอารยธรรมและการเปลี่ยนแปลงหลังไหลเข้ามามากมายในประเทศเรียกกันว่า โลกโลกาภิวัตน์ ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีทั้งผลดีและผลเสีย ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเตรียมประชาชนให้มีลักษณะที่เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถเลือกรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคมประเทศชาติ

สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองของประเทศมีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาประกอบกันเป็นช่วงยุคโลกาภิวัตน์จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงเร็วมาก การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาคน ซึ่งต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อเตรียมคนให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยระบบของการจัดการศึกษาเองจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้สนองตอบสังคมชุมชนอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาและต่อเนื่อง แม้ว่าจะได้รับการปรับปรุงครั้งยิ่งใหญ่เมื่อปีพ.ศ.2533 ไปแล้วก็ตาม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539:2)

จากการติดตาม ประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาทั้งระหว่างดำเนินการ (Formative) และผลการประเมินในภาพรวม (Summative) ทั้งในระดับบุคคล ระดับภูมิภาค และระดับประเทศพบว่าความรู้ความสามารถของนักเรียนบางเรื่องยังเป็นปัญหาอยู่มาก โดยเฉพาะวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) แม้ว่าจะมีบางวิชาหรือคุณสมบัติบางประการของนักเรียนที่น่าพอใจก็ตามหากยังมีปัญหาหลายประการที่ต้องแก้ไข และคงไม่สามารถรองรับความเจริญก้าวหน้าในยุคโลกาภิวัตน์ได้ นักการศึกษา องค์กรรัฐบาล และเอกชนเป็นจำนวนมากได้มีการประชุมสัมมนาถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมและชี้ให้เห็นถึงผลกระทบมาจากการศึกษาที่ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้มีมาตรฐานชั้นสูงในระดับสากล และได้กำหนดแนวทางปฏิรูปการศึกษาเป็น 4 ด้านคือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาได้ตื่นตัวและมีการดำเนินการปฏิรูปอย่างจริงจังตั้งแต่ปีพ.ศ.2538 จนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยเองเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ได้ไปพบเห็นสภาพ ปัญหา และความเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากการปฏิรูปการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพ การดำเนินงานที่นำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาและตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้รับนโยบายไปปฏิบัติโดยตรง ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้ จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นข้อมูลหรือเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึง สภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมให้การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมี 7 อำเภอ คือ อ.เมือง 27 โรง อ.คลองหลวง 34 โรง อ.ธัญบุรี 11 โรง อ.ลาดหลุมแก้ว 23 โรง อ.ลำลูกกา 32 โรง อ.สามโคก 25 โรง อ.หนองเสือ 26 โรง รวมทั้งสิ้น 178 โรง ดังนั้นจึงมีผู้บริหารโรงเรียนรวม 178 คน
- ในงานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

2. ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 35 ปี
- 2) 35-45 ปี
- 3) มากกว่า 45 ปี

2.1.3 วุฒิทางการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 10 ปี
- 2) 10 - 20 ปี
- 3) มากกว่า 20 ปี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงาน

ปฏิรูปการศึกษาใน 4 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา

2.2.2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2.3 ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

2.2.4 ด้านระบบบริหารการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการโดยเลือกสรรเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงานที่มีอยู่เดิม ด้วยความคาดหมายว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่เดิมให้เบาบางลงหรือหมดไป ในการวิจัยนี้ยึดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนใน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การปฏิรูปด้านโรงเรียนและสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุง พัฒนา การดำเนินการเพื่อให้มีอาคารสถานที่เพียงพอ สะอาด สวยงาม ได้ประโยชน์สูงสุด มีสิ่งแวดล้อมหรือบริเวณโดยรอบร่มรื่นปลอดภัย ปราศจากมลภาวะ มีน้ำดื่ม น้ำใช้ สาธารณูปโภคที่สะอาด และเพียงพอต่อความต้องการ

1.2 การปฏิรูปด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อสร้างจิตสำนึกของครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาครูให้มีความรู้ในเนื้อหาวิชาการต่างๆ การจัดหาสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.3 การปฏิรูปด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนนำหลักสูตรวิชาเรียนใหม่มาเปิดสอน

1.4 การปฏิรูปด้านระบบบริหารการศึกษา หมายถึง การให้กรรมการโรงเรียนและครูทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาการศึกษา และร่วมแก้ไขปัญหาของโรงเรียน มีการจัดระบบการนิเทศภายใน การเปิดรับนักเรียนชั้นเด็กเล็ก หรือเปิดเป็นโรงเรียนขยายโอกาส การปรับปรุงและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารหรืองานทะเบียน

2. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการสั่งการ จัดการ ดูแล ควบคุม และกำกับงานทุกอย่างในโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดเล็กผู้บริหารโรงเรียนจะมีตำแหน่งเป็นครูใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางผู้บริหารโรงเรียนจะมีตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนจะมีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิบัติการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ได้ศึกษานโยบายและแนวทางการปฏิบัติการศึกษาตลอดจนศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างและขอบข่ายงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
2. การปฏิบัติการศึกษา
3. ความเป็นมาของการปฏิบัติการศึกษา
4. นโยบายการปฏิบัติการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
5. นโยบายการปฏิบัติการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
6. แนวคิดและมาตรการในการปฏิบัติการศึกษา
7. โรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบของบัญญัติ 10 ประการ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงสร้างและขอบข่ายงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 เป็นหน่วยงานระดับกองขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ มีผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดรับผิดชอบการจัดการศึกษาภายในจังหวัด ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด แบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ 2 ส่วน คือ

1. ส่วนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแบ่งออกเป็น 5 ฝ่าย คือ
 - 1.1 ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
 - 1.2 ฝ่ายบริหารงานบุคคล

1.3 ฝ่ายการเงินและพัสดุ

1.4 ฝ่ายพัฒนาบุคคล

1.5 หน่วยศึกษานิเทศก์

2. ส่วนของโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบภายในเขตจังหวัด ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติอยู่ในเขตจังหวัดนั้น ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสังกัดจังหวัด และขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : 2527)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีเป็นสำนักงานที่มีสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในสังกัด 7 อำเภอ คือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดหลุมแก้ว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคลองหลวง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำลูกกา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสามโคก สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองเสือ ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 178 โรงเรียนละเอียดดังนี้

| | | |
|---------------------------------------|-----|-----|
| สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง | 27 | โรง |
| สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดหลุมแก้ว | 23 | โรง |
| สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคลองหลวง | 34 | โรง |
| สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอธัญบุรี | 11 | โรง |
| สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลำลูกกา | 32 | โรง |
| สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสามโคก | 25 | โรง |
| สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองเสือ | 26 | โรง |
| รวมทั้งสิ้น | 178 | โรง |

(สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี : 2540)

การปฏิรูปการศึกษา

1.ความหมายการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานชั้นสูง มุ่งสู่ความเป็นเลิศในปี 2550 โดยให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงเป็นกำลังการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม สามารถดำรงตนในสังคมที่มีความเจริญก้าวหน้าและสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล (รายงานผลการสัมมนาเพื่อกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา : 2539)

การปฏิรูปการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนในระยะยาวที่หน่วยจัดการศึกษาและหน่วยสนับสนุนจะต้องร่วมมือจัดทำให้เป็นระบบ นอกจากหน่วยงานระดับชาติ และระดับจังหวัดจะสร้างวิสัยทัศน์ กำหนดภารกิจเป้าหมายมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของ เป้าหมาย การกำหนดมาตรฐานการประเมิน ตลอดจนการวางแผนยุทธศาสตร์สถานศึกษา ด้วยความร่วมมือของคณะกรรมการโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ และประชาชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้อง ดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อปรับปรุงสถานศึกษาของตนตามกระบวนการปฏิรูปที่เป็น ระบบสอดคล้องกับเป้าหมายระดับจังหวัดและระดับชาติ (ดร.กมล สุตประเสริฐ : 2539)

สาระสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การปรับเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับระบบและ กระบวนการเรียนรู้พร้อมกับการปฏิรูประบบการจัดการ ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหาร การศึกษา (ดร.ลีปนันท เกตุทัต : 2539)

2.กระบวนการปฏิรูปการศึกษา จากผลการสัมมนาเพื่อกำหนดรูปแบบการปฏิรูป การศึกษา เมื่อวันที่ 6-7 กันยายน 2539 ได้สรุปกระบวนการปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดตั้งกรรมการโรงเรียน มีดังนี้

1.1 แต่งตั้งกรรมการสรรหากรรมการโรงเรียนตามหลักเกณฑ์และสัดส่วนที่กำหนด โดยผู้ปกครองเลือกคนในกลุ่มของตนมาเป็นกรรมการ ผู้บริหารและครูเลือกครูมาเป็นกรรมการ ให้โรงเรียนเลือกผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นกรรมการ

1.2 จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อเลือกประธานและเลขานุการ

1.3 ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ประกาศแต่งตั้งกรรมการโรงเรียน

1.4 หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ระดับอำเภอจัดอบรมกรรมการโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่

2. การประเมินความต้องการในการพัฒนา แต่งตั้งคณะทำงานสำรวจสภาพความพร้อมของโรงเรียน 5 ประเด็น คือ

2.1 สภาพความพร้อมของโรงเรียน ตามแนวบัญญัติ 10 ประการ

2.2 ศักยภาพของครูและบุคลากร

2.3 สภาพของสื่อและหลักสูตร

2.4 พฤติกรรมการสอนของครู

2.5 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การสร้างแผนปรับปรุงโรงเรียน มีดังนี้

3.1 นำข้อมูลจากการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนที่ควรจะเป็นกับข้อมูลปัจจุบัน มาเลือกคุณภาพด้านที่มีช่วงห่างกันมากมากำหนดเป็นจุดพัฒนา

3.2 นำจุดพัฒนามากำหนดเป็นนโยบาย จุดมุ่งหมาย และแนวทางดำเนินการ กว้าง ๆ แล้วช่วยกันสังเคราะห์เป็นภาระงานของโรงเรียน

3.3 ประชุมคณะครู กรรมการโรงเรียน ผู้แทนจากชุมชน ระดมสมองเพื่อกำหนดแนวดำเนินการที่จะให้ได้ผลดีที่สุดในการพัฒนาผู้เรียน เรียกว่า ยุทธศาสตร์หลัก

3.4 คณะครู ผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันกำหนดแผนงาน งาน/โครงการ โดยทำเป็นแผน 3 ปี และกำหนดเป็นแผนย่อยระยะ 1 ปี 2 ปี และ 3 ปี

4. การปฏิบัติตามแผนและทำให้เกิดผลจริง

4.1 โรงเรียนดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ โดยแต่งตั้งหรือมอบหมายงาน/โครงการให้ครูที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง โดยจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรให้ดำเนินการ

4.2 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนิเทศ กำกับและติดตามผลเป็นระยะตามเป้าหมายที่กำหนด

4.3 จัดทำเครื่องมือการประเมินแผนงาน/โครงการเป็นระยะ 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี

4.4 นำผลการประเมินไปตรวจสอบผลที่คาดหวัง เพื่อทราบผลการดำเนินงานตามแผนสิ่งที่ได้ คือความตระหนักในการพัฒนาร่วมกัน

5. การรายงานความก้าวหน้าต่อประชาชน มีดังนี้

การรายงานความก้าวหน้าของโรงเรียน โดยเน้นในด้านคุณภาพของนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้านภาษา การสื่อสาร วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ สุขภาพ ความปลอดภัย นิสัยการทำงาน โดยคณะกรรมการร่วมกันประเมินเป็นระยะ ๆ และจัดทำเป็นรายงานประจำปี

6. การประเมินและปรับปรุงให้เป็นแผนต่อเนื่อง

6.1 คณะทำงานประเมินโรงเรียน กำหนดรูปแบบ และแนวทางการประเมิน ให้กรรมการโรงเรียนและคณะครูร่วมกันแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์

6.2 บุคลากรแต่ละคนในโรงเรียนประเมินตนเอง โดยนำผลการประเมินมาพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองเพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

6.3 โรงเรียนนำผลการประเมินไปใช้จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแผนต่อเนื่อง ดำเนินการเช่นนี้ครบถ้วนทุกชั้นตอนทุกปีจนแผนยุทธศาสตร์กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาโรงเรียน

ผลการประชุมผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการนำนโยบายการปฏิรูปการศึกษาสู่การปฏิบัติ ระหว่างวันที่ 13-14 กรกฎาคม 2540 ณ โรงแรมสนามกอล์ฟ โพนเฮอร์สท อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี สรุปประเด็นปัญหาและความต้องการที่จะนำไปสู่การแก้ไขตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน คือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนและการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ : 2540)

ความเป็นมาของการปฏิรูปการศึกษา

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ข้อมูล ข่าวสาร และการคมนาคม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และด้านวัฒนธรรม มีการจัดระเบียบทางสังคมกลายเป็นสังคมโลกและระบบเศรษฐกิจสากลที่ประเทศต่าง ๆ จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเตรียมคุณภาพของประชากรจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ประเทศที่เจริญแล้ว เช่น ญี่ปุ่น ถือว่าการศึกษาเท่านั้นที่จะเป็นเครื่องมือทำให้ชาติบรรลุนโยบาย เขาพิสูจนให้เห็นว่า หากปราศจากโรงเรียนชั้นหนึ่ง ญี่ปุ่นก็ไม่มีระบบเศรษฐกิจที่เป็นหนึ่ง ญี่ปุ่นจึงปฏิรูประบบโรงเรียนของเขาให้สอดคล้องกับประวัติศาสตร์ ประเพณี และวัฒนธรรม

สำหรับประเทศไทย ระบบการศึกษาที่ผ่านมาถือได้ว่ามีความเจริญก้าวหน้าพอสมควร แต่ในท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงในยุคโลกาภิวัตน์ และปัญหาวิกฤติในสังคมที่รุมเร้ารอบด้าน เช่น ภาพรวมของระบบราชการอ่อนแอลง คนไทยขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่องว่างคนรวยคนจนมากขึ้น ความล้มสลายของชุมชนในชนบท ความแตกแยกของครอบครัว ความไม่เป็นธรรมในสังคม เป็นต้น ระบบการศึกษาในปัจจุบันไม่อาจรองรับการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดได้อีกต่อไป หากไม่มีการปรับปรุงระบบการศึกษา ประเทศไทยจะไม่สามารถก้าวทันนานาประเทศได้

การแก้ไขปรับปรุงระบบการศึกษาให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ไม่อาจดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไปเช่นที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายจะขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น 12 ปี ในอนาคตอันใกล้จึงจำเป็นต้องปรับปรุงการศึกษา โดยการปฏิรูปการศึกษา หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาทั้งระบบนั่นเอง

เหตุผลสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากแรงผลักดันจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ และนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 8 พ.ศ. 2540-2544 ที่ต้องอาศัยคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์เป็นพื้นฐานแต่ระบบการศึกษาในปัจจุบัน แม้จะมีคุณภาพในยุคที่ผ่านมาแต่ไม่อาจรองรับ

การสร้างคุณภาพของประชากรให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาแบบค่อยเป็นค่อยไป หรือดำเนินการเป็นแบบ Piece meal ไม่อาจทันต่อการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นต้องปรับปรุงทั้งระบบ คือ การปฏิรูปการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพของประชากร เป้าหมายของการปฏิรูปก็คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในปี 2550

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 1) กล่าวถึงแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายความเป็นเลิศทางการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 ดังนี้

จุดมุ่งหมายสูงสุดเพื่อให้ประชาชนไทย มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตดีและพัฒนาประเทศชาติให้สามารถอยู่ในสังคมโลกอย่างเป็นสุข

จุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา เพื่อสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น โดยผู้ที่ผ่านการศึกษาแต่ละคนจะมีความสามารถและคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญต่อไปนี้ เป็นผู้มีความสุขพลานามัยดี ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ เป็นผู้มีความสามารถในความคิด เป็นผู้ใฝ่รู้และสามารถแสวงหาความรู้ เป็นผู้มีความสามารถในทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ไม่เห็นแก่ตัว เสียสละและอดทน ร่วมมือกับผู้อื่นได้ ความเป็นประชาธิปไตย มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทั้งนี้ อยู่บนพื้นฐานทางวัฒนธรรมไทย และความเหมาะสมของการศึกษาแต่ละระดับ

การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีแนวทางการดำเนินงานใน 4 ด้าน คือ

1. การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา
2. การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
4. การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา

โดยมีแนวทางการดำเนินงานในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

เร่งรัดให้โรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับ จัดการศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพ ทัดเทียมกัน และให้กระจายการจัดบริการครอบคลุมทุกพื้นที่โดย

1.1 จัดทำแผนที่ตั้งสถานศึกษา (School Mapping) ของโรงเรียนและสถานศึกษา ทุกระดับทุกประเภท ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และนำแผนที่ตั้งสถานศึกษาไป ปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยดำเนินการวางแผนภาพรวมเป็นรายจังหวัด รวมทั้งการเชื่อมต่อระหว่าง จังหวัดเพื่อมุ่งลดความซ้ำซ้อน และมุ่งกระจายการจัดบริการให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ ทั้งนี้โดย ให้สอดคล้องกับสภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นด้วย

1.2 กำหนดขนาดโรงเรียนและสถานศึกษาระดับต่างๆ ในแต่ละภูมิภาคเพื่อให้ได้ ขนาดโรงเรียนที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และ เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ให้มีการรวมโรงเรียนขนาดเล็กตามควรแก่กรณี โดยให้อยู่ใน ดุลยพินิจของจังหวัด และให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น อีกทั้งให้คำนึงถึงการจูงใจให้ ผู้ปกครองเห็นประโยชน์ของการส่งบุตรหลานไปเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมใน การให้การศึกษามากกว่า และอาจให้ใช้สถานที่ของโรงเรียนเดิมเป็นศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน สถานที่จัดกิจกรรมพัฒนาฝีมือแรงงานในพื้นที่รวมทั้งใช้จัด กิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยท้องถิ่นร่วมดำเนินการ

1.3 กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ในด้านบรรยากาศของการจัดการศึกษาด้าน การเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านบุคลากรที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ สำหรับใช้ในการ ศึกษาของโรงเรียนและสถานทุกระดับ ทุกประเภท และมุ่งเน้นสนับสนุนสถานศึกษาที่ด้อยเป็น อันดับแรก

1.4 ให้โรงเรียนแต่ละโรงทั้งที่มีอยู่เดิมและที่จะสร้างขึ้นใหม่ มีผังแม่บทอย่างเต็มรูปแบบ อีกทั้งการออกแบบ และการจัดสร้างอาคารเรียน รวมทั้งจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ต้องให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และมุ่งรักษาศิลปวัฒนธรรม ของท้องถิ่น

1.5 กระจายอำนาจการกำหนดนโยบาย และการบริหารโรงเรียนและสถานศึกษา ทุกระดับ ทุกประเภท ให้กับผู้ปกครองผู้นำชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่นได้มีส่วนรับผิดชอบ ในรูปคณะกรรมการของสถานศึกษา เพื่อให้การพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

1.6 ให้มีองค์กรติดตามและประเมินผลทำหน้าที่ กำกับ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินการ ตลอดจนประเมินมาตรฐานโรงเรียนและสถานศึกษาทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและ ประสิทธิภาพการศึกษา รวมทั้งให้มีการสรุปผลเป็นระยะ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อนำไปสู่การ พัฒนาโรงเรียนและสถานศึกษานั้น ๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้ การรายงานผลต้องนำเสนอคุณภาพของ ผลงาน คุณภาพของผลผลิต ความคุ้มค่า และแนวทางการพัฒนาในอนาคต

2. การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา

เร่งปฏิรูประบบการผลิต การสรรหา และการพัฒนาครู ทั้งที่ทำการสอนในสถานศึกษา ของรัฐและของเอกชนอย่างครบวงจร รวมทั้งพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง โดย

2.1 สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบของครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาให้ มุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง

2.2 ในการประเมินความก้าวหน้าของครู ให้มุ่งเน้นที่การวัดประสิทธิภาพของผลการ ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะคุณภาพการเรียนของผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาการ เรียนการสอนควบคู่กันไป

2.3 ให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆอย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยในทุก 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ทั้งการอบรมของกระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือกรมต้นสังกัด และการอบรมของสถาบัน อื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีวุฒิบัตรรับรอง ตลอดจนการอบรมทางไกล การเข้าประชุมสัมมนา และการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ให้ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา เป็นส่วนหนึ่งของผลการปฏิบัติงานของครูด้วย

2.4 ให้ครูเลือกแผนการสอน หรือพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนาความรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง

2.5 ให้ครูที่สังกัดหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการสามารถทำการสอนในสถานศึกษา ทั้งในและนอกสังกัดได้มากกว่า 1 แห่ง โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา และให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ และให้นับเป็นส่วนหนึ่งของผลงานครู ในการบรรจุครูใหม่ให้นำประสบการณ์ของครูมาพิจารณาประกอบการกำหนดเงินเดือนด้วย

2.6 กำหนดคุณสมบัติและเปิดโอกาสให้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน และส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งผู้เกษียณอายุราชการมาสอนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีค่าตอบแทนให้ตามความเหมาะสม

2.7 แก้ไขปัญหาความขาดแคลนครู โดยการบรรจุแต่งตั้งครูให้ครบทุกตำแหน่ง ตามแผนอัตรากำลังของแต่ละสถานศึกษา การเกลี้ยอัตรากำลังครู และการลดจำนวนครูช่วยราชการให้คงเหลือน้อยที่สุด สำหรับครูผู้สอนวิชาขาดแคลนให้ได้รับค่าตอบแทนพิเศษ อีกทั้งสนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษาที่มีความพร้อมในการเปิดสอนสาขาวิชาที่ขาดแคลนจัดสอนได้ถึงระดับปริญญาตรี

2.8 ปรับรื้อระบบการกำหนดตำแหน่งครูในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษา เพื่อจำแนกความก้าวหน้าในสายงาน (Career Ladder) ระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษา ให้สายวิชาชีพ (Career Pattern) ที่ชัดเจนแต่มีความยืดหยุ่นและสามารถสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้ โดยเฉพาะครูสามารถก้าวหน้าตามสายงานการสอน ในระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ด้วยผลงานของตนเอง ทั้งนี้กำหนดให้มีคู่มือปฏิบัติงานของครู และคู่มือปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

2.9 กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู โดยให้คุรุสภา คณะกรรมการข้าราชการครูและสถาบันผลิตครู ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และให้มีมาตรการพัฒนาวิชาชีพ โดยการกำหนดให้มีใบประกอบวิชาชีพครู

2.10 ปฏิรูประบบสวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลของครู ทุกประเภท ทุกสังกัด เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของครู ส่งเสริมขวัญกำลังใจและความมั่นคงในอาชีพให้กับครู รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างเงินเดือนและสวัสดิการอื่น ๆ ของครู โดยมุ่งส่งเสริมสนับสนุนแก่ครูที่สอนในถิ่นทุรกันดาร ครูที่สอนหลายชั้นเป็นพิเศษ

2.11 พัฒนาระบบและกลไกในการเลือกสรรบุคคลเข้าเรียนในสถาบันผลิตครู พร้อมทั้งพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ในการผลิตครูทั้งครูที่สอนหลายวิชา และครูเฉพาะวิชาที่เน้นการปฏิบัติ เพื่อให้ได้ครูที่มีความรู้ความสามารถในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และมีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งให้มีการปรับปรุงวิธีการสอบคัดเลือกการบรรจุครูประจำการ โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ทั้งนี้ไม่ควรบรรจุครูที่มาจากสถานศึกษาเอกชนระหว่างปีการศึกษา

2.12 เร่งรัดพัฒนานักบริหารการศึกษ โดยการเพิ่มพูนแนวความคิด ความรู้ ตลอดจนทักษะในการบริหาร และการจัดการเพื่อให้สามารถพัฒนาโรงเรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

2.13 ให้ศึกษานิเทศก์ทุกสังกัดผนึกกำลัง ทำงานร่วมกัน โดยการนิเทศติดตามงาน วิชาการในสถานศึกษาทุกสังกัด

3. การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

เร่งปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ทุกระดับ ทุกประเภท โดย

3.1 จัดกระบวนการเรียน การสอน เพื่อปลูกฝังให้เยาวชน มีลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา

3.2 จัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อม จัดทำหลักสูตรทุกระดับ ทุกประเภท ภายใต้อัตลักษณ์สำคัญดังนี้

3.2.1 สร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนทุกระดับชั้น ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

3.2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ และเน้น การปฏิบัติมากกว่าท่องจำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการ สร้างความรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในโลกแห่งอนาคต

3.2.3 ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

3.2.4 ให้ผู้เรียนนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากครอบครัว ชุมชน มา ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามหลักสูตร

3.2.5 กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียน และสนับสนุนให้โรงเรียนและสถานศึกษาแต่ละแห่ง สามารถพัฒนาและเพิ่มเติมมาตรฐานขั้นพื้นฐานดังกล่าวตามความต้องการและความเหมาะสม และให้องค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของการจัดการศึกษาวิชาชีพ

3.2.6 ให้ประชาชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และการกำหนดแบบเรียนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

3.3 เร่งปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพครูในสถาบันการผลิตครู ให้มีเนื้อหาวิชาชีพครูมากขึ้น เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพของผู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพครู

3.4 จัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาโดยเน้นเป็นพิเศษในด้านพื้นฐานทางภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการพัฒนาความรู้และทักษะในระดับที่สูงขึ้น

3.5 ปฏิรูปการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.6 เร่งปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีคุณภาพด้วยการพัฒนารูปแบบ เทคโนโลยี นวัตกรรมการสอน และพัฒนาห้องสมุดในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน ให้สามารถให้บริการที่สนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง

3.7 ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย ทั้งรูปแบบและเนื้อหา ตลอดจนให้ความสนใจยืดหยุ่นในเรื่องเวลาเรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถหารายได้ระหว่างเรียน

3.8 เร่งรัดการจัดการเรียนการสอนประชาธิปไตยให้บังเกิดผลโดยพัฒนาหลักสูตรประชาธิปไตยแบบยั่งยืน และส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในอาชีพครูปฏิบัติตนอยู่ในวิถีทางประชาธิปไตยเพื่อเป็นแบบอย่างและเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.9 ปฏิรูประบบการวัดผลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เน้นพฤติกรรม การแสดงออกจริงของผู้เรียน และใช้ผลการประเมินในการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอน สำหรับการคัดเลือกผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภท ให้ใช้ผลการเรียนสะสมลดความสำคัญของการสอบ และเพิ่มโควตาการคัดเลือกเข้าเรียนต่อ

3.10 พัฒนาและสนับสนุนการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งในส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค ให้เป็นเครือข่ายรับรองการกระจายอำนาจทางวิชาการ

4. การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา

มุ่งกระจายอำนาจ เพื่อเอื้อให้สถานศึกษามีอำนาจการตัดสินใจในด้านการบริหาร และการจัดบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่นมากที่สุด พัฒนาองค์กรรองรับการกระจายอำนาจในระดับจังหวัดให้เข้มแข็ง พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และเอกชน โดย

4.1 กำหนดหน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบการจัดบริการทางการศึกษาและองค์กรประสานงานในระดับจังหวัด สำหรับบริหารการศึกษาในท้องถิ่น และในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท เพื่อให้เกิดความชัดเจนในด้านการกิจ พื้นที่บริการ งบประมาณ และบุคลากร ตลอดจนจัดแบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบของการจัดการบริการทั้งสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชนทุกสังกัด รวมทั้งการวางระบบเครือข่ายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้อยู่ภายใต้นโยบายการบริหาร มาตรฐาน และการประเมินผลที่เป็นเอกภาพในแต่ละระดับและแต่ละประเภท โดยกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลักไว้ดังนี้

4.1.1 ระดับก่อนประถมศึกษา ขยายการจัดการศึกษาแก่เด็กตั้งแต่อายุ 2 ขวบขึ้นไป และมุ่งเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา พร้อมทั้งให้บริการความรู้ ทักษะการอบรมเลี้ยงดูเด็กแก่ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนสนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในท้องถิ่น การจัดการศึกษาระดับนี้อาจแบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่

ช่วงอายุ 2-3 ขวบ มุ่งพัฒนาเด็กทุกด้าน โดยเน้นการพัฒนาด้านอารมณ์และสังคมให้โรงเรียนเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนของหน่วยงานสังกัดต่างๆ อาทิ กรมศาสนา สำนักงานสภาพัฒนาการศษการศึกษาระดับปริญญาตรี กรมพลศึกษา กรมศิลปากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมประชาสัมพันธ์ กรมตำรวจ เทศบาล กรุงเทพมหานคร องค์กรพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบ โดยมีสำนักศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยประสานงานกลางในระดับจังหวัด

ช่วงอายุ 4-5 ขวบ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลัก และโรงเรียนเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนของหน่วยงานสังกัดต่างๆ อาทิ กรมศาสนา สำนักงานสภาพัฒนาบวรราชภัฏ กรมสามัญศึกษา กรมพลศึกษา กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมตำรวจ กรมประชาสัมพันธ์ เทศบาล กรุงเทพมหานคร องค์กรพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ ร่วมกันรับผิดชอบ

4.1.2 ระดับประถมศึกษา ให้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลัก โดยโรงเรียนเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสถานศึกษาของหน่วยงานสังกัดต่างๆ อาทิ กรมตำรวจ กรมสามัญศึกษา กรมการศาสนา สำนักงานสภาพัฒนาบวรราชภัฏ กรมศิลปากร กรมพลศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมประชาสัมพันธ์ เทศบาล องค์กรพัฒนาเอกชน กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานอื่นๆ ร่วมกันรับผิดชอบ

4.1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นหน่วยงานหลัก โดยมีโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานเสริม รวมทั้งให้โรงเรียนเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสถานศึกษาของหน่วยงานสังกัดต่างๆ อาทิ กรมตำรวจ สำนักงานสภาพัฒนาบวรราชภัฏ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศาสนา กรมพลศึกษา กรมศิลปากร กรมประชาสัมพันธ์ เทศบาล กรุงเทพมหานคร องค์กรพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ ร่วมกันรับผิดชอบ

สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาที่มีพื้นที่บริการซ้ำซ้อนกัน ให้คณะกรรมการระดับจังหวัดพิจารณาแก้ไขเป็นรายกรณี หากในพื้นที่ใดโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาไม่สามารถจัดบริการได้อย่างทั่วถึง ให้โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติพิจารณาเพิ่มจำนวนห้องเรียนหรือตั้งโรงเรียนเพิ่มได้ตามความจำเป็น

4.1.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นหน่วยงานหลักสายสามัญศึกษา และให้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักสายวิชาชีพ โดยมีสถานศึกษาเอกชนในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสถานศึกษาของหน่วยงานสังกัดต่าง ๆ อาทิ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศาสนา กรมพลศึกษา กรมศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ องค์การพัฒนาเอกชน และหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันรับผิดชอบ

4.1.5 ระดับอุดมศึกษา ให้สถานศึกษาสังกัดกรมพลศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรมศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีสถานศึกษาของเอกชนที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนร่วมดำเนินการ ทั้งนี้ให้แต่ละหน่วยงานดำเนินการจัดการศึกษาให้ครบถ้วนตามบทบาทหน้าที่และภารกิจที่รับผิดชอบของแต่ละสังกัด โดยมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ประสานแผนการผลิตนักศึกษาทั้งในด้านพื้นที่ การจัดสาขาวิชาและความร่วมมือทางวิชาการ รวมทั้งการประสานแผนการผลิตร่วมกับทบวงมหาวิทยาลัย

4.2 มุ่งพัฒนาองค์กรในทุกกระดับ ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การปรับโครงสร้างระบบบริหารงาน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคและสถานศึกษา โดยให้องค์กรระดับจังหวัดสามารถกำหนดนโยบายการศึกษา สนับสนุนความก้าวหน้าของบุคลากร และจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งให้สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาสามารถบริหารงานได้อย่างคล่องตัว และมีประสิทธิภาพสูงสุด

4.3 มุ่งส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา โดยพัฒนาศักยภาพของครอบครัวให้เข้มแข็งด้วยมิติทางวัฒนธรรม ส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายด้านการศึกษาในแต่ละระดับ สนับสนุนเอกชนที่ลงทุนด้านการศึกษาให้กู้เงินหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ ในเขตพัฒนาอุตสาหกรรมนอกกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามมาตรการสนับสนุนภาคเอกชนลงทุนพัฒนาการศึกษา ตลอดจนผ่อนคลายนโยบายที่ควบคุมสถานศึกษา และกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมอื่น ๆ สำหรับการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน และเอกชน

4.4 พัฒนาการบริหารบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ให้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติองค์กรบริหารงานบุคคลเดียวกัน เพื่อความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพ

4.5 พัฒนาระบบการตรวจ ติดตาม และประเมินผลให้เข้มแข็ง และประสานสอดคล้องกันทุกระดับ

4.6 ดำเนินการช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย แก่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในทุกระดับทุกประเภท ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อมุ่งแก้ไขความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนที่มาจากรอบครัวรายได้ต่ำ ทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน อาทิ การยกเว้น เงินบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การจัดบัตรอุดหนุนค่าเล่าเรียน จัดหาทุนการศึกษาจากแหล่งทุนภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

4.7 มุ่งเพิ่มค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้ได้ระหว่าง ร้อยละ 6-7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) เพื่อให้ทัดเทียมกับระดับมาตรฐานสากล และมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ในปี 2540 โดย

4.7.1 เพิ่มงบประมาณทางการศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวม

4.7.2 นำมาตรการด้านภาษีทางการศึกษามาใช้

4.7.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดการบริการทางการศึกษา ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 40 ของสัดส่วนการจัดบริการในภาพรวมทั้งประเทศ

4.7.4 ให้ภาคเอกชนมีโอกาสเข้าร่วมลงทุน ดำเนินกิจการโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยระบบการบริหารที่ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพภายใต้ข้อตกลงร่วมกันระหว่างภาครัฐกับเอกชน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณของรัฐในการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย รวมทั้งให้บังเกิดคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง

4.7.5 ให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดบริการทางการศึกษามากขึ้น ด้วยการผ่อนคลายนโยบาย ระเบียบที่ควบคุมสถานศึกษา และกำหนดมาตรการจูงใจที่เหมาะสมอื่น ๆ

4.7.6 ให้นำข้อมูลค่าใช้จ่ายในการจัดบริการทางการศึกษาของโรงเรียนและสถานศึกษา ทั้งที่สังกัดและที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับ ทุกประเภท มาพิจารณาปรับปรุงการเก็บเงินค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ให้เพิ่มขึ้นตามอัตราปัจจุบัน

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษานี้ เพื่อให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุด อย่างไรก็ตามหากการดำเนินงานประสบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติอาจมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานบางประการต่อไป

นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาไว้ดังนี้

1. การทำโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน
2. การจัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดในโรงเรียนตลอดปี
3. การเปิดขยายการรับนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น
4. การยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนทุกระดับชั้น เน้นการให้นักเรียนปฏิบัติจริง

การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนสำหรับให้นักเรียนปฏิบัติ รวมทั้งการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น

5. การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้น
 - 5.1 การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ (มปภ.) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 5.2 การสอนคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
 - 5.3 การสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างพื้นฐานขั้นต้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2
 - 5.4 การสอนวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

6. การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยลดความสำคัญของการใช้ข้อสอบ เพิ่มการสังเกตพฤติกรรมและการรวบรวมผลงานของนักเรียน

7. การส่งเสริมให้ข้าราชการครูแสวงหาความรู้และพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ
8. การร่วมพัฒนาการศึกษาโดยกรรมการโรงเรียน หน่วยงาน องค์กรในท้องถิ่น และ

ชุมชน

9. การทำสำนักงานให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัย ใช้เทคนิคการบริหารจัดการและเทคโนโลยีสมัยใหม่

10. การเร่งรัด การตรวจ ติดตาม ประเมินผล นิเทศงานอย่างจริงจัง และสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ : 2540)

แนวคิดและมาตรการในการปฏิรูปการศึกษา

1. แนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา แนวคิดที่สำคัญก็คือ

1.1 การยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (Site Based–decision making หรือ School based–decision making) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้โรงเรียนมีอิสระตัดสินใจด้วยตนเองได้ โดยยึดประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการผลิต (Profit Center) โรงเรียนผลิตผลผลิต คือ นักเรียนให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานในชั้นสูง เพื่อที่จะเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สามารถดำรงตนในสังคมที่มีการแข่งขันสูง ขณะเดียวกันก็จะต้องร่วมมือกันในโลกนานาชาติ

1.3 การมีส่วนร่วมและการร่วมคิดร่วมทำ (Participation & Collaboration) การศึกษาเป็นแหล่งของสาธารณชน มิใช่การรับผิดชอบของใครแต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป

1.4 การกระจายอำนาจ แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจในการจัดการศึกษาตามแนวคิดปฏิรูปนี้ถือว่า เป็นการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่อยู่ใกล้เด็ก ได้แก่ โรงเรียน ผู้บริหาร ครู และชุมชน เป็นความเชื่อที่ว่าผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการศึกษา หรืออยู่ใกล้ชีวิตเด็กจะสามารถจัดการศึกษาได้ดีที่สุด ตรงตามความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน ทั้งนี้จะต้องเสียสละในการตัดสินใจในระดับปฏิบัติ คือ สถานศึกษา

1.5 ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) การที่จะปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันสนับสนุนกัน สิ่งที่สำคัญจะต้องมีการกำหนดบทบาท ภารกิจของฝ่ายบริหาร ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และชุมชน ที่ชัดเจน และความรับผิดชอบนี้ จะต้องสามารถตรวจสอบความสำเร็จได้ เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

2. มาตรการในการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 12) กล่าวไว้ว่า คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาได้วางมาตรการในการปฏิรูปการศึกษา สรุปได้ ดังนี้

2.1 ความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อช่วยเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังกัดตาม ระบบประชาธิปไตย อาศัยหลักการ 3 ประการ ดังนี้

2.1.1 ในการศึกษาภาคบังคับ รัฐต้องให้ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะรับการศึกษาเสมอภาค โดยมียอมให้ความแตกต่างเกี่ยวกับเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ฐานะเศรษฐกิจ และถิ่นที่อยู่เป็นข้อ จำกัดแต่ประการใด

2.1.2 ในการศึกษาที่มีใช้ภาคบังคับ รัฐต้องให้ทุกคนมีโอกาสและเสรีภาพที่จะรับ การศึกษาโดยเสมอภาคกัน และให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ยากไร้

2.1.3 ในการจัดการศึกษา รัฐต้องให้การสนับสนุนแก่ส่วนที่ด้อยคุณภาพเพื่อลด ความเหลื่อมล้ำต่ำสูง โดยเฉพาะระหว่างสถานศึกษาในเมืองกับชนบทห่างไกล

2.2 การจัดระบบการศึกษา จัดระบบศึกษาให้เป็นระบบเปิดให้มากขึ้น ยืดหยุ่นขึ้น โดยการศึกษาในโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียนสัมพันธ์กัน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 จัดระบบให้บุคคลมีโอกาสเข้าและออกโรงเรียน เพื่อไปหาประสบการณ์เพิ่ม ได้ในการศึกษานอกโรงเรียน หรือเพื่อไปประกอบอาชีพโดยคล่องตัวตามความจำเป็นของผู้เรียน

2.2.2 จัดระดับการศึกษามี 4 ระดับ คือ ระดับก่อนการศึกษาภาคบังคับ ระดับ ประถมศึกษาซึ่งเป็นภาคบังคับ ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา

2.2.3 เปลี่ยนแปลงหลักสูตรและมีการอบรมครู

2.2.4 จัดและส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนให้กว้างขวางในรูปต่างๆ หลาย ลักษณะที่สอดคล้องกับความสนใจ ความจำเป็น และความต้องการของประชากรส่วนใหญ่ของ ประเทศที่อยู่นอกระบบโรงเรียน โดยไม่ยึดติดกับรูปของระบบโรงเรียนและให้มีการศึกษาพิเศษ รวมถึงการสงเคราะห์และการศึกษาวิชาชีพที่มีลักษณะพิเศษด้วย

2.3 เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา ตามแนวทางที่พึงประสงค์ยึดหลัก 3 ประการ คือ

2.3.1 การกำหนดหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ และแบบเรียนหลัก ส่วนกลางจะเป็นผู้กำหนดแนว โครงสร้างและสาระสำคัญท้องถิ่นมีอิสระในการจัดทำรายละเอียด และแบบเรียนให้รับกับสภาพของท้องถิ่น

2.3.2 การจัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหา สาระ กระบวนการเรียนรู้ และแบบเรียน ให้ยึดวัยประสบการณ์ ความต้องการในชีวิตจริง

2.3.3 กระบวนการเรียนรู้ต้องเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถของตนเอง มั่นใจในตนเอง คิดเป็น ทำเป็น มีประสบการณ์ทำงานจริงตามสภาพแท้จริงของสังคม เพื่อนำวิชาการที่เรียนรู้มาปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น

2.4 บทบาทและฐานะของครู ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาทและฐานะของครู และบุคลากรหลักเพื่อเป็นกำลังในการปฏิรูปการศึกษา

2.5 อุดมศึกษา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบและโครงสร้างการอุดมศึกษา เพื่อสร้างเอกภาพของระบบบริหารการศึกษาโดยส่วนรวมและระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมให้มีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา และให้มีเสรีภาพทางวิชาการ ทางการสอนและวิจัย มีความเป็นอิสระในการดำเนินการในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบราชการ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษาทุกระดับ

2.6 การจัดการศึกษาเอกชน ให้รัฐเป็นผู้รับภาระจัดการศึกษาภาคบังคับให้สมบูรณ์ ตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ ให้เอกชนที่มีกุศลเจตนาในการศึกษา และมีความสามารถเข้ามาร่วมรับภาระจัดการศึกษาที่มีใช้ภาคบังคับได้ โดยมีเงื่อนไขว่า ไม่เป็นการมุ่งหากำไรและต้องอยู่ภายใต้ความควบคุมดูแลของรัฐ

2.7 ระบบบริหารการศึกษา ให้มีเอกภาพในด้านนโยบาย และการบริหารการศึกษาทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น พร้อมทั้งกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในส่วนกลาง และให้เหมาะสมกับลักษณะงานการศึกษาในแต่ละท้องถิ่น

2.8 การระดมสรรพกำลังและการลงทุนทางการศึกษา ระดมเลือกสรรทรัพยากรแหล่งต่าง ๆ ทั้งรัฐบาล เอกชน และผู้รับการศึกษา มาใช้ในการศึกษา และหาวิธีจัดสรรทรัพยากร เพื่อจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.9 กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษามีโครงสร้างระบบกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้มีความสอดคล้องในด้านบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษา และให้บทบัญญัติที่จะทำให้การปฏิรูปการศึกษาได้บรรลุผลตามความคาดหวัง

2.10 การปฏิรูปและโครงสร้างอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างแนวทางสังคมที่พึงประสงค์ และให้การปฏิรูปการศึกษابรรลุผลตามความคาดหวัง ระบบและโครงสร้าง ตลอดจนนโยบายสำคัญซึ่งเกี่ยวกับการศึกษา รัฐควรริบพิจารณาดำเนินการ

โรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบของบัญญัติ 10 ประการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 5) มีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยกำหนดเป็นโรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบของบัญญัติ 10 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมีจิตสำนึกในการที่จะพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ผู้บริหารควรมีเวลาอยู่ประจำสถานศึกษาเพื่อดูแลปฏิบัติงานภายในให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2. มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มุ่งเน้นการเรียนการสอนตามธรรมชาติ โดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มีความรักสามัคคี รวมทั้งการจัดให้โรงเรียนมีความร่มรื่น มีต้นไม้ มีแหล่งน้ำ ไรฝุ่น ไร้มลภาวะ

3. เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีแผนผังเต็มรูปแบบ มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนมีสนามกีฬาครบครันให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

4. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบครัน โดยจัดซื้อในราคาท้องตลาดที่เป็นธรรมทั้งให้เหมาะสมกับการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. มีบุคลากร ครูผู้สอนครบตามเกณฑ์ หากขาดแคลนครูให้ครูที่เกษียณอายุ หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยสอน หรือให้มีระบบการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม

6. องค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการและด้านบริหาร เช่น กำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ได้แก่ การสอนภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาการสอนวิชาชีพ การเกษตร การก่อสร้าง การไฟฟ้า เป็นต้น

7. มีการเก็บค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและจัด อุปกรณ์การเรียนการสอนให้ครบครัน ทั้งนี้ให้ยกเว้นค่าเล่าเรียนสำหรับเด็กยากจน และจ่าย ค่าตอบแทนให้นักเรียนในการพัฒนาหรือฝึกปฏิบัติฝึกอาชีพที่เกิดรายได้และเป็นประโยชน์แก่ โรงเรียน เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลา เป็นต้น

8. มีการส่งเสริมกลุ่มบุคลากรหรือชุมชน มีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากรเพื่อ สนับสนุนการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดสวัสดิการให้ครู เช่น การจัดที่พัก ค่า ตอบแทน ค่าล่วงเวลา ค่าสอนพิเศษ ค่าฝึกอบรม ตลอดจนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครู

9. มีการวัดและประเมินผลทางการศึกษาที่มุ่งเน้นผลผลิต คือคุณภาพของนักเรียนที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร

10. เป็นโรงเรียนที่ผู้นำท้องถิ่นและผู้ปกครองทุกระดับทุกประเภทยอมรับว่าเป็นโรงเรียน ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ปรัชญา อังสุสิงห์ (2521 : 76) ได้กล่าวว่า โรงเรียนที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 10 ประการ คือ

1. ความเพียงพอ (Adequacy) หมายถึง มีเนื้อที่โรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน อุปกรณ์ ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

2. ความเหมาะสม (Suitability) หมายถึง ความเหมาะสมในการเลือกที่ตั้งของโรงเรียน ลักษณะของพื้นที่ การจัดห้องต่าง ๆ

3. ความปลอดภัย (Safety) หมายถึง การป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่าง ๆ

4. สุขลักษณะ (Healthfulness) หมายถึง การพิจารณาส่งเสริมในด้านสุขลักษณะอนามัย

5. ระยะเวลาในการติดต่อใช้สอย (Accessibility) หมายถึง ระยะเวลาจากบ้านมาโรงเรียน หรือจากจุดต่าง ๆ ไปโรงเรียน

6. การยืดหยุ่นได้ (Flexibility) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ ผนังอุปกรณ์ เครื่องใช้ ให้ใช้ได้กับกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง

7. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การใช้พื้นที่อาคาร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ได้ผลเต็มที่

8. การประหยัด (Economy) หมายถึง การวางแผนผังบริเวณ ออกแบบอาคารให้คุ้มค่างบเงินที่ลงทุนไป และเสียค่าบำรุงรักษาน้อย

9. การขยายตัว (Expansibility) หมายถึง การขยายตัวของบริเวณและอาคาร โดยมีการออกแบบที่เหมาะสม ขยายได้ง่าย และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย

10. รูปร่าง (Appearance) หมายถึง การวางบริเวณโรงเรียน อาคาร และการตกแต่งภายในภายนอก ให้เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้พบเห็น รวมทั้งการทำนุบำรุงรักษาอาคารและสถานที่ให้สวยงามสะอาดตาอยู่เสมอ

กรมสามัญศึกษา (2523 : 1) กล่าวถึงมาตรฐานเกี่ยวกับทำเลที่ตั้งของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนควรตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี การคมนาคม และการจัดสาธารณูปโภค สะดวก โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

1. โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่สามารถจัดอาคารสถานที่ได้สะดวก ประหยัดและมั่นคง ไม่เป็นที่ลุ่มหรือดอนเกินไป สามารถจัดระบบระบายน้ำได้ดี

2. โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัย ห่างไกลแหล่ง หรือสิ่งเสื่อมโทรม สิ่งรบกวน เช่น กลิ่น เสียง การสั่นสะเทือน

3. โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีการคมนาคมสะดวก ไม่ห่างไกลจากชุมชน

4. โรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ที่สามารถจัดการสาธารณูปโภคได้สะดวก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เฟอร์กูสัน (Ferguson. 1966 : 6392-A) (อ้างใน สุดา ศิริวิโรจน์, 2521 : 18) ได้ศึกษาการออกแบบให้มีที่ว่างในห้องเรียน กับความรู้สึก และความพึงพอใจของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง 5 กลุ่ม ได้แก่ สถาปนิก คณะกรรมการโรงเรียน ครู ครูใหญ่ และศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มสถาปนิก คำนึงถึงความสำคัญในการออกแบบอาคารเรียนสูงกว่า กลุ่มคณะกรรมการโรงเรียน ครู ครูใหญ่ และศึกษาธิการ กลุ่มครูมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น เมื่อตนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบอาคารเรียนและห้องเรียน ส่วนกลุ่มครูใหญ่มีความพึงพอใจมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตนมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งคณะกรรมการโรงเรียนพอใจแบบอาคารเรียน ซึ่งกำหนดให้มีพื้นที่ว่างมากกว่าไม่มีพื้นที่ว่าง

สุดา ศิริวิโรจน์ (2521 : 107) ได้ศึกษาเรื่อง การออกแบบห้องเรียนมัธยมศึกษา เพื่อใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า สภาพห้องเรียนส่วนใหญ่ยังขาดลักษณะที่เหมาะสม รวมทั้งขาดเครื่องอำนวยความสะดวกและครุภัณฑ์สำหรับใช้สื่อการสอนซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูส่วนใหญ่ไม่ใช้สื่อการสอนในเวลาสอน

ทองขาว โคตรโยธา (2521:153) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากชุมชนมากเท่าที่ควร เนื่องจากผู้ปกครองหรือประชาชนส่วนใหญ่ เห็นว่า โรงเรียนเป็นของรัฐซึ่งมีเงินงบประมาณอุดหนุนจึงไม่ใช้หน้าที่ของประชาชนที่ต้องให้ความช่วยเหลือ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรและมักไม่พอใจให้บุตรหลานเรียนถ้าโรงเรียนสอนวิชาชีพมาก เพราะคิดว่าโรงเรียนให้ความรู้ทางวิชาการน้อยไป ยังคงยึดค่านิยมทางการศึกษาเก่า ๆ อยู่

นพชัย ฐัธธรรม (2524:92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11 ปีการศึกษา 2522 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านติดต่อระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อย ผู้ปกครองไม่มีเวลาและไม่สนใจมาติดต่อกับโรงเรียน และโรงเรียนไม่มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือมีแต่ทำงานไม่ได้ผล และโรงเรียนไม่ได้จัดโครงการเกี่ยวกับเรื่องนี้

สมชาย สุขชาติตะ (2524:119) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้เวลาในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมใช้เวลา ในการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในระดับปานกลาง โดยสรุปว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ ใช้เวลาในการบริหารงานด้านชุมชนร้อยละ 13.66 ของเวลาการบริหารงานโรงเรียนทั้งหมด และที่เป็นปัญหาได้แก่ การดำเนินเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน การร่วมมือกับประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น การส่งเสริมการจัดกิจกรรมบริการประชาชนในโอกาสอันควร

วิบูลย์ จันทร์แย้ม (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ศิลปะศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะศึกษาต่างกัน

ประเสริฐ บุญท้าว (2533 : ก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินการในโรงเรียน นำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 9 ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย ปัญหาและสาเหตุของปัญหาเรียงตามลำดับ คือ การจัดการเรียนการสอน การจัดวิชาเลือกเสรี บริการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล

ประวิทย์ มาตีประเสริฐ (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการ ในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู มุ่งเน้นตัวเนื้อหาหรือข้อมูลเป็นสำคัญไม่เน้นกระบวนการ และโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จึงทำให้การบริการสื่อการสอน ไม่สามารถจัดให้ได้ครบทุกรายวิชา โรงเรียนขาดแหล่งวิทยากร ในการจัดฝึกอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน

จากรายงานการวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศต่าง ๆ จำนวน 7 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เกาหลี เวียดนาม และมาเลเซีย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การปฏิรูปสรุปได้ดังนี้ (ดร.กมล สุดประเสริฐ : 2540)

สหรัฐอเมริกา มียุทธศาสตร์ด้านกระบวนการ กล่าวคือ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มีสภาที่ปรึกษาโรงเรียน (School Advisory Council : SAC) ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพตามแผนปรับปรุงโรงเรียน (School Improvement Plan : SIP)

ญี่ปุ่น มีคณะกรรมการการปฏิรูป 4 คณะ คือ คณะกรรมการปฏิรูประบบการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21 คณะกรรมการปฏิรูปการกำหนดหน้าที่สังคมด้านการศึกษา คณะกรรมการปฏิรูปประถมและมัธยมศึกษา และคณะกรรมการปฏิรูปอุดมศึกษา

ออสเตรเลีย มีคณะกรรมการสภาการศึกษา สภารัฐมนตรีการศึกษาการมิงงานทำ สภา การอุดมศึกษา สภาการศึกษาระดับโรงเรียน เน้นการปฏิรูปที่โรงเรียน ออกกฎบัตรและหลักสูตร โรงเรียน การบรรลุมาตรฐาน

นิวซีแลนด์ มีการปรับโครงสร้างให้เล็กลง สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหาร มีคณะกรรมการบริหารโรงเรียน (Board of trustees) โรงเรียนกำหนดธรรมนูญโรงเรียน

เกาหลี จัดตั้งคณะกรรมการมาธิการแห่งประธานาธิบดีเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ทำหน้าที่ กำหนดยุทธศาสตร์และวิสัยทัศน์ของการปฏิรูปการศึกษาให้มีธรรมนูญโรงเรียน

เวียดนาม จัดการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ใช้วิธีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันความต้องการพัฒนาประเทศ

มาเลเซีย มีการประกาศวิสัยทัศน์ของผู้นำ Vision 2020 ว่าปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เน้นการปรับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ การพัฒนาวิชาชีพครูและอื่น ๆ

จากรายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับ School-Based Management (SBM) โดย Priscilla Wohlstetter และ Susan Albers Mohrman ได้สรุปคุณลักษณะของโรงเรียนปฏิรูปไว้ดังนี้

1. โรงเรียนสามารถที่จะกำหนดกิจกรรมปฏิรูปโรงเรียนได้เอง มีใช่เพียงแต่นำหลักของ School-Based Management (SBM) มาเป็นตัวกำหนดจุดสุดท้ายของการปฏิรูปเท่านั้น
2. โรงเรียนได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและพัฒนาต่อไป โดยคณะกรรมการของโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นภายใต้การอำนวยความสะดวกของผู้บริหารโรงเรียน
3. โรงเรียนมีทีมงานที่สามารถเป็นผู้นำในการตัดสินใจได้ทุกด้าน โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน
4. โรงเรียนได้เรียนรู้วิธีการใหม่ๆที่จะสามารถชักจูงผู้ปกครองและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจการของโรงเรียน
5. โรงเรียนได้ใช้กรอบหลักสูตรของท้องถิ่นเพื่อเน้นเป้าหมาย การปฏิรูปด้านหลักสูตร และการสอน โดยมีคู่มือการปฏิบัติการสอนสำหรับช่วยในการปฏิบัติงาน
6. โรงเรียนมีการออกแบบตารางปฏิบัติงานเพื่อกระตุ้นครู อาจารย์ให้มีปฏิสัมพันธ์ในแต่ละวัน ดังนั้นครูในระดับเดียวกันในสาขาวิชาใกล้เคียงกันและในทีมงานเดียวกัน สามารถทำงานใช้แผนงานธรรมดาร่วมกันได้และร่วมกันปฏิบัติงานพิเศษได้

7. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้สนับสนุนและเป็นผู้จัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากกว่า เป็นผู้ทำงานสอน แต่ครูผู้สอนเท่านั้นที่เป็นผู้นำทางด้านการใช้หลักสูตรและการสอน

8. โรงเรียนได้ลงทุนในด้านการพัฒนาวิชาชีพเป็นจำนวนมากเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของทั้งองค์กรและเป็นรายบุคคล ตัวอย่างเช่น การพัฒนาทีมทักษะกระบวนการทำงาน เช่นเดียวกับการพัฒนาทีมงานการสอน

9. โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตามที่ต้องการจากสำนักงานท้องถิ่น เช่น การช่วยเหลือการเลี้ยงภัต ด้านเทคนิคการทำงาน ตลอดจนสนับสนุนตามที่โรงเรียนร้องขอ

10. ผู้บริหารโรงเรียนได้เอาใจใส่ต่อความสำเร็จของคณะทำงานของโรงเรียนโดยส่งบัตรแสดงความยินดี ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะชนผ่านทางจดหมาย ข่าวหรือในการประชุมแต่ละครั้ง

ในภาพรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปในภาพรวมดังนี้ คือ แนวทางในการปฏิรูปการศึกษานั้น ทั้งในแนวคิดทฤษฎี หลักการและเหตุผลต่างมีความเห็นที่สอดคล้องไปในทางเดียวกัน นั่นคือ ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ระบบการศึกษาของไทยที่มีอยู่นั้น ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงหรือมีความซ้ำ ซึ่งมองเห็นได้อย่างเด่นชัด ทั้งในระดับนโยบาย แนวคิด มาตรการและโครงสร้างขององค์ประกอบอื่น ๆ แนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา ในต่างประเทศเน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องของระบบการศึกษา การตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา การเน้นคุณภาพ การปรับโครงสร้างการบริหารให้เล็กลง เพิ่มความเป็นอิสระในการบริหารงาน จัดโครงสร้างของระบบให้ครบกระบวนการ ตั้งแต่การศึกษาระดับต้นจนถึงระดับสูงสุด

กล่าวได้ว่าการปฏิรูปการศึกษานั้นมีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ที่เน้นการพัฒนาศักยภาพความเป็นมนุษย์ การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นตัวชี้วัดความเจริญและการพัฒนาประเทศ และประชาชนในองค์รวม (Comprehensive development)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยโรงเรียนใน 7 อำเภอ ดังนี้

| | | | |
|--------------------------|---------------|-----|-----|
| อำเภอเมือง | จำนวนโรงเรียน | 27 | โรง |
| อำเภอคลองหลวง | จำนวนโรงเรียน | 34 | โรง |
| อำเภอธัญบุรี | จำนวนโรงเรียน | 11 | โรง |
| อำเภอลาดหลุมแก้ว | จำนวนโรงเรียน | 23 | โรง |
| อำเภอลำลูกกา | จำนวนโรงเรียน | 32 | โรง |
| อำเภอสามโคก | จำนวนโรงเรียน | 25 | โรง |
| อำเภอหนองเสือ | จำนวนโรงเรียน | 26 | โรง |
| รวมจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น | | 178 | โรง |

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามสภาพและปัญหาของการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน มีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลของความเป็นมาและแนวทางปฏิรูปการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. นำผลการศึกษาค้นคว้าตามข้อ 1 มาเป็นแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเนื้อหา แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และด้านระบบบริหารการศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าการดำเนินงาน 5 ระดับตามแนวลีเคอร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เมื่อผู้วิจัยสร้างเครื่องมือแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

| | |
|-------------------------|--|
| รศ. เขียรศรี วิวิธสิริ | หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร |
| รศ. ดร.สุนทร โคตรบรรเทา | อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร |
| ดร. โกวิท ประวาลพฤกษ์ | รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ |

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจเกี่ยวกับการใช้ภาษา ความชัดเจนของข้อความ รวมทั้งความครอบคลุมและตรงตามเนื้อหาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาที่เป็นจริง เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

2. ทำการปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจากประชากรวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือ นำในการส่งแบบสอบถามถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอในวันที่ 30 มิถุนายน 2540 แล้วให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ ออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนในการตอบแบบสอบถาม

2. ส่งหนังสือนำและแบบสอบถามให้แก่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเองเป็นบางอำเภอ ส่วนบางอำเภอ ขอความอนุเคราะห์ให้จังหวัดดำเนินการส่งให้ โดยขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดภายใน 20 วัน โดยประมาณ

3. หลังครบกำหนดแล้วติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในส่วนที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนขอความร่วมมือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ให้ขอแบบสอบถามไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและโรงเรียนอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นผู้วิจัยได้ติดต่อขอรับแบบสอบถามในส่วนที่ยังเหลือจากผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเองจนครบตามจำนวนประชากรที่ต้องการ

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ Tally คะแนนแล้วนำมาคำนวณโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แล้ว ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยการแจกแจงความถี่ (f) และคำนวณหาค่าร้อยละ (%)

2. วิเคราะห์การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีโดยคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาประเมินระดับการปฏิบัติโดยใช้เกณฑ์ประเมินของเบสท์ ดังนี้ (Best. 1970 : 188-190)

| | | |
|-----------|-------------|---------------------------------------|
| 1.00-1.49 | หมายความว่า | ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติเลย |
| 1.50-2.49 | หมายความว่า | ปฏิบัติน้อย |
| 2.50-3.49 | หมายความว่า | ปฏิบัติปานกลาง |
| 3.50-4.49 | หมายความว่า | ปฏิบัติมาก |
| 4.50-5.00 | หมายความว่า | ปฏิบัติมากที่สุด |

3. วิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน โดยการแจกแจงค่าความถี่ (f) และคำนวณหาค่าร้อยละ (%)

4. วิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน โดยการหาค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 4 โครงการกิจกรรมการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้บริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ความถี่ และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

| สถานภาพ | ความถี่ (คน) | ร้อยละ |
|---------------|--------------|---------------|
| เพศ | | |
| ชาย | 152 | 85.39 |
| หญิง | 26 | 14.61 |
| รวม | 178 | 100.00 |
| อายุ | | |
| ต่ำกว่า 35 ปี | 10 | 5.62 |
| 35-45 ปี | 74 | 41.57 |
| มากกว่า 45 ปี | 94 | 52.81 |
| รวม | 178 | 100.00 |

ตาราง 1 (ต่อ)

| สถานภาพ | ความถี่ (คน) | ร้อยละ |
|-----------------------------|--------------|---------------|
| วุฒิทางการศึกษา | | |
| ปริญญาตรี | 149 | 83.71 |
| สูงกว่าปริญญาตรี | 29 | 16.29 |
| รวม | 178 | 100.00 |
| ประสบการณ์ในการทำงาน | | |
| ต่ำกว่า 10 ปี | 47 | 26.41 |
| 10-20 ปี | 68 | 38.20 |
| มากกว่า 20 ปี | 63 | 35.39 |
| รวม | 178 | 100.00 |

จากตาราง 1 แสดงว่า จำนวนผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 178 คน ประกอบด้วยผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 85.39) มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 83.71) เป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 45 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 52.81) รองลงมา คือ อายุ 35-45 ปี (ร้อยละ 41.57) และต่ำกว่า 35 ปี (ร้อยละ 5.62) ตามลำดับ มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 38.20) รองลงมา คือ มากกว่า 20 ปี (ร้อยละ 35.39) และต่ำกว่า 10 ปี (ร้อยละ 26.41) ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน**

การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็น 4 ด้าน
คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการ
เรียนการสอน และด้านระบบบริหารการศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 2-6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา จำแนก
เป็นรายชื่อ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | การดำเนินงาน | | | อันดับ |
|-----|---|--------------|----------|-------|--------|
| | | μ | σ | ระดับ | |
| 1 | ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้อยู่ใน สภาพที่ดี ใหม่ และสะอาดอยู่เสมอ..... | 4.13 | 0.89 | มาก | 1 |
| 2 | จัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้มีความร่มรื่น สวยงาม..... | 3.88 | 0.90 | มาก | 3 |
| 3 | จัดกิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนและชุมชน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม.... | 3.61 | 0.88 | มาก | 6 |
| 4 | จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน..... | 3.75 | 0.86 | มาก | 4 |
| 5 | จัดห้องสมุดให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการ ค้นคว้าหาความรู้..... | 3.58 | 1.04 | มาก | 7 |

ตาราง 2 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | การดำเนินงาน | | | อันดับ |
|-----|---|--------------|----------|---------|--------|
| | | μ | σ | ระดับ | |
| 6 | จัดห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน..... | 3.46 | 1.05 | ปานกลาง | 8 |
| 7 | ซ่อมแซม บำรุงรักษาครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอนให้พร้อมที่จะใช้งาน..... | 3.39 | 0.86 | ปานกลาง | 10 |
| 8 | จัดหาน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และใช้ให้เพียงพอตลอดไป ตลอดจนกำหนดมาตรการการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า..... | 4.09 | 0.95 | มาก | 2 |
| 9 | จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน..... | 3.62 | 1.05 | มาก | 5 |
| 10 | จัดให้มีกิจกรรมด้านอาคารเรียน อาคาร ประกอบ และการจัดภูมิทัศน์ของโรงเรียน..... | 3.46 | 0.96 | ปานกลาง | 8 |
| | รวม | 3.70 | 0.98 | มาก | |

จากตาราง 2 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.70$) โดยส่วนใหญ่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ ($\mu = 3.58-4.13$) และการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

จำนวน 3 ข้อ ($\mu = 3.39-3.46$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้อยู่ใน สภาพที่ดี ใหม่ และสะอาดอยู่เสมอ ($\mu = 4.13$) รองลงมา คือ จัดหาน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และใช้ให้เพียงพอตลอดไป ตลอดจน กำหนดมาตรการการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า ($\mu = 4.09$) จัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้มีความร่มรื่นสวยงาม ($\mu = 3.88$) และจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\mu = 3.75$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ซ่อมแซม บำรุงรักษาครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอนให้พร้อมที่จะใช้งาน ($\mu = 3.39$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา
จำแนกเป็นรายชื่อ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | การดำเนินงาน | | | อันดับ |
|-----|---|--------------|----------|---------|--------|
| | | μ | σ | ระดับ | |
| 1 | จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของครู-บุคลากร ในโรงเรียน ให้สามารถปฏิบัติตัวเป็น แบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม..... | 3.74 | 0.95 | มาก | 1 |
| 2 | สนับสนุนด้านสื่อ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่จะช่วยให้ครูสามารถสอนนักเรียน หรือ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ..... | 3.64 | 0.99 | มาก | 2 |
| 3 | พัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนแสวงหา ความรู้ตามสภาพปัญหา และใช้แหล่งความรู้ ในชุมชน..... | 3.58 | 0.89 | มาก | 3 |
| 4 | จัดแหล่งค้นคว้าบริการด้านวิชาการสำหรับ ครู..... | 3.35 | 0.89 | ปานกลาง | 5 |
| 5 | จัดให้มีการประชุมเชิงวิชาการให้ความรู้แก่ ครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง..... | 3.22 | 0.95 | ปานกลาง | 6 |
| 6 | จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ เกี่ยวกับการผลิตผลงานวิชาการ เอกสาร ตำรา และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน..... | 3.06 | 0.99 | ปานกลาง | 8 |

ตาราง 3 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | การดำเนินงาน | | | อันดับ |
|-----|---|--------------|----------|---------|--------|
| | | μ | σ | ระดับ | |
| 7 | จัดอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบต่างๆ เช่น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน..... | 3.37 | 1.06 | ปานกลาง | 4 |
| 8 | จัดให้ครูจัดทำแฟ้มสะสมผลงานแล้วนำมาเสนอให้พิจารณาเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ..... | 3.12 | 1.04 | ปานกลาง | 7 |
| | รวม | 3.39 | 1.00 | ปานกลาง | |

จากตาราง 3 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยรวมมีการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.39$) โดยส่วนใหญ่การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ ($\mu = 3.06-3.37$) และการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ($\mu = 3.58-3.74$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม ($\mu = 3.74$) รองลงมา คือ สนับสนุนด้านสื่อ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะช่วยให้ครูสามารถสอนนักเรียนหรือปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu = 3.64$) พัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนแสวงหา ความรู้ตามสภาพปัญหา และใช้แหล่งความรู้ในชุมชน ($\mu = 3.58$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตผลงานวิชาการ เอกสาร ตำรา และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.06$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียน
การสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน | การดำเนินงาน | | | อันดับ |
|-----|--|--------------|----------|---------|--------|
| | | μ | σ | ระดับ | |
| 1 | ให้นักเรียนได้ใช้ห้องต่าง ๆ ในการเรียนรู้อย่าง คุ้มค่า โดยวางแผนให้มีหลักฐาน สามารถ ตรวจสอบการใช้ห้องได้..... | 3.25 | 1.06 | ปานกลาง | 6 |
| 2 | จัดสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ.)..... | 3.78 | 1.01 | มาก | 2 |
| 3 | จัดสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างพื้นฐานขั้นต้น (ชั้น ป.1-2)..... | 3.91 | 0.96 | มาก | 1 |
| 4 | จัดฝึกอบรมครูโดยใช้กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียน เป็นศูนย์กลางและให้ปฏิบัติจริงแล้วรวบรวม ผลงานมาสรุปเป็นความรู้และแนวปฏิบัติ..... | 3.45 | 0.96 | ปานกลาง | 3 |
| 5 | พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัด และ ประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยให้การ แสดงออกในภาวะปกติของผู้เรียน..... | 3.43 | 0.94 | ปานกลาง | 4 |
| 6 | พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัด และ ประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน.... | 3.20 | 0.90 | ปานกลาง | 8 |
| 7 | ให้ชุมชนและกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมใน การกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษา..... | 3.33 | 0.95 | ปานกลาง | 5 |
| 8 | จัดหลักสูตรให้อึดและสอดคล้องต่อการ พัฒนาท้องถิ่น..... | 3.23 | 0.97 | ปานกลาง | 7 |
| 9 | จัดให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา ใช้เพื่อ การเรียนการสอน..... | 3.07 | 1.06 | ปานกลาง | 9 |
| | รวม | 3.41 | 1.01 | ปานกลาง | |

จากตาราง 4 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านหลักสูตรและ
กระบวนการเรียนการสอน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.41$) โดย
ส่วนใหญ่การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 7 ข้อ ($\mu = 3.07-3.45$) และการดำเนิน
งานอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ ($\mu = 3.78-3.91$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ
พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ จัดสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างพื้นฐานขั้นต้น (ชั้น
ป.1-2) ($\mu = 3.91$) รองลงมา คือ จัดสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ.) (μ
 $= 3.78$) จัดฝึกอบรมครูโดยใช้กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและให้ปฏิบัติจริง แล้ว
รวบรวมผลงานมาสรุปเป็นความรู้และแนวปฏิบัติ ($\mu = 3.45$) และพัฒนาครูให้มีความรู้
เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยการใช้การแสดงผลในภาวะปกติของผู้เรียน
($\mu = 3.43$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น
มาใช้เพื่อการเรียนการสอน ($\mu = 3.07$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านระบบบริหารการศึกษา
จำแนกเป็นรายชื่อ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านระบบบริหารการศึกษา | การดำเนินงาน | | | อันดับ |
|-----|---|--------------|----------|---------|--------|
| | | μ | σ | ระดับ | |
| 1 | มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการ ปรับปรุงโรงเรียนโดยกรรมการ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ..... | 3.41 | 1.05 | ปานกลาง | 4 |
| 2 | จัดให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วม บริหารงาน โดยให้ร่วมกันวางแผน การดำเนินงานของโรงเรียน..... | 3.73 | 0.89 | มาก | 1 |
| 3 | จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบันและทันสมัย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้รวดเร็ว.... | 3.49 | 0.87 | ปานกลาง | 3 |
| 4 | จัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องรับทราบอย่างสม่ำเสมอ..... | 3.57 | 0.93 | มาก | 2 |
| | รวม | 3.55 | 0.94 | มาก | |

จากตาราง 5 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านระบบบริหาร
การศึกษา โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.55$) โดยมีการดำเนินงานอยู่ใน
ระดับมากจำนวน 2 ข้อ ($\mu = 3.57-3.73$) และการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2

ข้อ ($\mu = 3.41-3.49$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุด คือ จัดให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมบริหารงาน โดยให้ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน ($\mu = 3.73$) รองลงมา คือ จัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 3.57$) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และทันสมัย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้รวดเร็ว ($\mu = 3.49$) และมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงโรงเรียนโดยกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ ($\mu = 3.41$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงโรงเรียนโดยกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ ($\mu = 3.41$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี รวม 4 ด้าน

| การปฏิรูปการศึกษา | การดำเนินงาน | | | อันดับ |
|-------------------------------------|--------------|----------|---------|--------|
| | μ | σ | ระดับ | |
| ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | 3.70 | 0.98 | มาก | 1 |
| ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | 3.39 | 1.00 | ปานกลาง | 4 |
| ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน | 3.41 | 1.01 | ปานกลาง | 3 |
| ด้านระบบบริหารการศึกษา | 3.55 | 0.94 | มาก | 2 |
| รวม | 3.51 | 0.98 | มาก | |

จากตาราง 6 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51$) และในรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2 ด้านคือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา กับด้านระบบบริหารการศึกษา และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน กับด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ด้านที่มีการดำเนินงานเป็นอันดับสูงสุดคือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ($\mu = 3.70$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu = 3.55$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.41$) และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.39$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตาม
เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ปรากฏผลดังตาราง 7-10

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามเพศ

| การปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน | ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน | | | | | |
|-------------------------------------|----------------------------------|----------|---------|-------|----------|---------|
| | ชาย | | | หญิง | | |
| | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | 3.70 | 0.98 | มาก | 3.70 | 0.97 | มาก |
| ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | 3.38 | 1.00 | ปานกลาง | 3.41 | 0.96 | ปานกลาง |
| ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน | 3.41 | 1.01 | ปานกลาง | 3.40 | 0.99 | ปานกลาง |
| ด้านระบบบริหารการศึกษา | 3.55 | 0.94 | มาก | 3.51 | 0.96 | มาก |
| รวม | 3.51 | 0.98 | มาก | 3.51 | 0.96 | มาก |

จากตาราง 7 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละด้าน เมื่อ พิจารณาโดยจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้บริหารเพศชาย เห็นว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51$) ซึ่งแตกต่าง จากผู้บริหารเพศหญิงที่เห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.49$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน ผู้บริหารทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่า การดำเนินงาน ปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.70, 3.70$) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.38, 3.41$) กับด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอน ($\mu = 3.41, 3.40$) ทั้ง 2 ด้านนี้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านระบบ บริหารการศึกษานั้น ผู้บริหารเพศชายมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.55$) ซึ่งแตกต่างจากผู้บริหารเพศหญิงที่เห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.46$)

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในรายด้านแต่ละกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารเพศชาย มีความเห็นว่าการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและ สถานศึกษามีการดำเนินงานสูงเป็นอันดับหนึ่ง ($\mu = 3.70$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหาร การศึกษา ($\mu = 3.55$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.41$) และด้านครู และบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.38$) ตามลำดับ

ผู้บริหารเพศหญิง มีความเห็นว่าการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและ สถานศึกษามีการดำเนินงานสูงเป็นอันดับหนึ่ง ($\mu = 3.70$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหาร การศึกษา ($\mu = 3.46$) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.41$) และด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.40$) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอายุ

| การปฏิรูป การศึกษา ทั้ง 4 ด้าน | ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน | | | | | | | | |
|---|----------------------------------|----------|-------------|----------|----------|-------------|---------------|----------|-------------|
| | ต่ำกว่า 35 ปี | | | 35-45 ปี | | | มากกว่า 45 ปี | | |
| | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| ด้านโรงเรียน และสถาน ศึกษา | 3.85 | 0.79 | มาก | 3.69 | 0.99 | มาก | 3.69 | 0.99 | มาก |
| ด้านครูและ บุคลากรทาง การศึกษา | 3.41 | 0.86 | ปาน กลาง | 3.38 | 1.01 | ปาน กลาง | 3.43 | 1.02 | ปาน กลาง |
| ด้านหลักสูตร และกระบวนการ เรียน การสอน | 3.46 | 0.86 | ปาน กลาง | 3.40 | 1.02 | ปาน กลาง | 3.40 | 1.02 | ปาน กลาง |
| ด้านระบบ บริหาร การศึกษา | 3.75 | 0.66 | มาก | 3.53 | 0.96 | มาก | 3.54 | 0.96 | มาก |
| รวม | 3.61 | 0.79 | มาก | 3.50 | 0.99 | มาก | 3.51 | 0.99 | มาก |

จากตาราง 8 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละด้าน เมื่อ พิจารณาโดยจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี อายุระหว่าง 35-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี เห็นว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก ($\mu = 3.61, 3.50, 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุต่ำ กว่า 35 ปี อายุระหว่าง 35-45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การ ดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ($\mu = 3.85, 3.69, 3.69$) และด้านระบบ บริหารการศึกษา ($\mu = 3.75, 3.53, 3.54$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านครูและ บุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.41, 3.38, 3.43$) และด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.46, 3.40, 3.40$) ทั้ง 2 ด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในรายด้านแต่ละกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีความเห็นว่าการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษามีการดำเนินงานสูงเป็นอันดับหนึ่ง ($\mu = 3.75$) รองลงมา คือ ด้าน ระบบบริหารการศึกษา ($\mu = 3.75$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.46$) และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.41$) ตามลำดับ

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุระหว่าง 35-45 ปี มีความเห็นว่าการดำเนินงานปฏิรูปการ ศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษามีการดำเนินงานสูงเป็นอันดับหนึ่ง ($\mu = 3.69$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu = 3.53$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.40$) และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.38$) ตามลำดับ

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีความเห็นว่าการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษามีการดำเนินงานสูงเป็นอันดับหนึ่ง ($\mu = 3.69$) รองลงมา คือ ด้าน ระบบบริหารการศึกษา ($\mu = 3.54$) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.43$) และด้านหลัก สูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.40$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

| การปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน | ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน | | | | | |
|-------------------------------------|----------------------------------|----------|---------|------------------|----------|---------|
| | ปริญญาตรี | | | สูงกว่าปริญญาตรี | | |
| | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | 3.70 | 0.98 | มาก | 3.68 | 0.96 | มาก |
| ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | 3.38 | 1.00 | ปานกลาง | 3.40 | 0.98 | ปานกลาง |
| ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน | 3.40 | 1.02 | ปานกลาง | 3.44 | 0.98 | ปานกลาง |
| ด้านระบบบริหารการศึกษา | 3.54 | 0.95 | มาก | 3.56 | 0.94 | มาก |
| รวม | 3.50 | 0.98 | มาก | 3.52 | 0.96 | มาก |

จากตาราง 9 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละด้าน เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี เห็นว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาโดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.50, 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารทั้งที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับ

ปริญญาตรี มีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.70, 3.68$) และด้านระบบบริหารการศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.54, 3.56$) ส่วนด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu=3.38, 3.40$) กับด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu=3.40, 3.44$) ทั้ง 2 ด้าน ผู้บริหารทั้งที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในรายด้านแต่ละกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความเห็นว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษามีการดำเนินงานสูงเป็นอันดับหนึ่ง ($\mu=3.70$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu=3.54$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu=3.40$) และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu=3.38$) ตามลำดับ

ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีความเห็นว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษามีการดำเนินงานสูงเป็นอันดับหนึ่ง ($\mu=3.68$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu=3.56$) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu=3.44$) และด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu=3.40$) ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

| การปฏิรูปการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน | ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน | | | | | | | | |
|---|----------------------------------|----------|-------------|----------|----------|-------------|---------------|----------|-------------|
| | ต่ำกว่า 10 ปี | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
| | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| ด้านโรงเรียนและ สถานศึกษา | 3.71 | 0.96 | มาก | 3.69 | 0.99 | มาก | 3.69 | 0.98 | มาก |
| ด้านครูและบุคลากร ทางการศึกษา | 3.39 | 0.99 | ปาน กลาง | 3.39 | 1.00 | ปาน กลาง | 3.38 | 1.00 | ปาน กลาง |
| ด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียน การสอน | 3.40 | 1.02 | ปาน กลาง | 3.41 | 1.01 | ปาน กลาง | 3.41 | 1.01 | ปาน กลาง |
| ด้านระบบบริหาร การศึกษา | 3.54 | 0.97 | มาก | 3.56 | 0.93 | มาก | 3.54 | 0.94 | มาก |
| รวม | 3.50 | 0.98 | มาก | 3.51 | 0.98 | มาก | 3.50 | 0.98 | มาก |

จากตาราง 10 แสดงว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละด้าน เมื่อ
พิจารณาโดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ใน

การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี ระหว่าง 10-20 ปี และมากกว่า 20 ปี เห็นว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.50,3.51,3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ระหว่าง 10-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ($\mu=3.71,3.69,3.69$) และด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu=3.54,3.56,3.54$) มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu=3.39,3.39,3.38$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu=3.40,3.41,3.41$) ทั้ง 2 ด้านนี้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในรายด้านแต่ละกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในอันดับสูงสุดคือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ($\mu=3.71$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu=3.54$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu=3.40$) และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu=3.39$) ตามลำดับ

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10-20 ปี มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในอันดับสูงสุดคือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ($\mu=3.69$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu=3.56$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu=3.41$) และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu=3.39$) ตามลำดับ

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในอันดับสูงสุดคือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ($\mu=3.69$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu=3.54$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu=3.41$) และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu=3.38$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 โครงการกิจกรรมการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

การวิเคราะห์โครงการกิจกรรมการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏผลดังตาราง 11

ตาราง 11 ความถี่และร้อยละของโครงการกิจกรรมการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

| ที่ | โครงการกิจกรรมการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษา | ความถี่ (โรงเรียน) | ร้อยละ |
|-----|---|-----------------------|--------|
| 1 | โครงการอนามัยโรงเรียน | 10 | 8.0 |
| 2 | โครงการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญต่าง ๆ | 10 | 8.0 |
| 3 | โครงการจัดสอนซ่อมเสริม | 10 | 8.0 |
| 4 | โครงการกิจกรรมโรงเรียนสัมพันธ์ | 6 | 4.8 |
| 5 | โครงการส่งเสริมวิชาการครู | 6 | 4.8 |
| 6 | โครงการผลิตสื่อการเรียนการสอน | 5 | 4.0 |
| 7 | โครงการกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน | 5 | 4.0 |
| 8 | โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน | 5 | 4.0 |
| 9 | โครงการพัฒนาจิต/คุณธรรมจริยธรรม | 5 | 4.0 |
| 10 | โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย | 5 | 4.0 |
| 11 | โครงการจัดหาการศึกษา | 5 | 4.0 |

ตาราง 11 (ต่อ)

| ที่ | โครงการกิจกรรมการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษา | ความถี่ (โรงเรียน) | ร้อยละ |
|-----|--|-----------------------|--------|
| 12 | โครงการอาหารกลางวัน | 4 | 3.2 |
| 13 | โครงการต่อต้านภัยยาบ้าและยาเสพติด | 4 | 3.2 |
| 14 | โครงการอนุรักษ์ต้นตรีไทย | 4 | 3.2 |
| 15 | โครงการสารสนเทศทางไกล | 4 | 3.2 |
| 16 | โครงการกิจกรรมตอบคำถาม (โรงเรียนอย่างไร่น่าอยู่) | 4 | 3.2 |
| 17 | โครงการโรงเรียนสวยด้วยมือเรา | 4 | 3.2 |
| 18 | โครงการป้องกันรักษาเอดส์ | 4 | 3.2 |
| 19 | โครงการไอที โชว์ | 4 | 3.2 |
| 20 | โครงการพ่อแม่ดูแลลูก | 4 | 3.2 |
| 21 | โครงการยุวเกษตร | 4 | 3.2 |
| 22 | โครงการด้วยรักและอาลัย | 4 | 3.2 |
| 23 | โครงการกิจกรรมกายบริหารในตอนเช้า | 2 | 1.6 |
| 24 | โครงการเสียงตามสาย | 2 | 1.6 |
| 25 | โครงการนาฏศิลป์ | 2 | 1.6 |
| 26 | โครงการกิจกรรมแม่บ้านสัมพันธ์ | 2 | 1.6 |
| 27 | โครงการกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ | 2 | 1.6 |

จากตาราง 11 แสดงว่า โครงการกิจกรรมการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีได้ดำเนินงานเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุด คือ โครงการอนามัยโรงเรียน โครงการจัดสอนซ่อมเสริม โครงการต่อต้านภัยยาบ้าและยาเสพติด จำนวน 10 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 8.0 รองลงมา คือ กิจกรรมโรงเรียนสัมพันธ์ โครงการส่งเสริมวิชาการครู จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.8 และ โครงการผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการพัฒนาจิต/คุณธรรมจริยธรรม โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย โครงการจัดหาทุนการศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาโรงเรียน จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และด้านระบบบริหารการศึกษา ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 ความถี่และร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา

| ที่ | ปัญหา/ข้อเสนอแนะ | ความถี่ | ร้อยละ |
|-----|--|---------|--------|
| | ปัญหา | | |
| 1 | ขาดงบประมาณ | 56 | 31.36 |
| 2 | อาคารเรียน ห้องเรียนไม่เพียงพอ | 28 | 15.68 |
| 3 | พื้นที่ของโรงเรียนมีจำกัด | 14 | 7.84 |
| 4 | วัสดุ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอและล้าสมัย | 6 | 3.36 |
| 5 | ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม เป็นอุปสรรคในการพัฒนาอาคารสถานที่ | 4 | 2.24 |
| 6 | ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิรูปการศึกษา | 2 | 1.12 |

ตาราง 12 (ต่อ)

| ที่ | ปัญหา/ข้อเสนอแนะ | ความถี่ | ร้อยละ |
|-----|---|---------|--------|
| 1 | ข้อเสนอแนะ จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและดำเนินการหางบประมาณ เพิ่มเติม | 72 | 40.32 |
| 2 | ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ห้องเรียน อาคารเรียนให้เหมาะสมกับ การใช้งาน | 28 | 15.68 |
| 3 | จัดหาสถานที่ให้เหมาะสม | 26 | 14.56 |
| 4 | จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์และสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอและ ทันสมัย | 6 | 3.36 |
| 5 | ปรับปรุงอาคารและสถานที่เพื่อให้มีความพร้อมรับกับ สถานการณ์ภัยธรรมชาติ | 4 | 2.24 |
| 6 | ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการ ปฏิรูปการศึกษา | 2 | 1.12 |

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ปทุมธานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้าน
โรงเรียนและสถานศึกษามากที่สุด คือ ขาดงบประมาณ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 31.36
รองลงมา คือ อาคารเรียน ห้องเรียนไม่เพียงพอ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 15.68 และ
พื้นที่ของโรงเรียนมีจำกัด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.84 ตามลำดับ สำหรับข้อเสนอแนะ
ในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้านโรงเรียนและสถานศึกษามากที่สุด คือ

จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและดำเนินการหางบประมาณเพิ่มเติม จำนวน 72 คน คิดเป็น
ร้อยละ 40.32 รองลงมา คือ ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ห้องเรียน อาคารเรียนให้เหมาะสมกับการ
ใช้งาน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 15.68 และจัดหาสถานที่ให้เหมาะสม จำนวน 26 คน
คิดเป็นร้อยละ 14.56 ตามลำดับ

ตาราง 13 ความถี่และร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษา
ของโรงเรียน ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

| ที่ | ปัญหา/ข้อเสนอแนะ | ความถี่ | ร้อยละ |
|-----|--|---------|--------|
| | ปัญหา | | |
| 1 | ครูใช้วิธีสอนแบบเดิม | 54 | 30.24 |
| 2 | ขาดวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ | 34 | 19.04 |
| 3 | บุคลากรไม่เพียงพอ | 32 | 17.92 |
| 4 | ขาดแคลนครู และบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ | 20 | 11.20 |
| 5 | ขาดแคลนงบประมาณ | 8 | 4.48 |
| 6 | ขาดความร่วมมือจากครู และบุคลากรภายในโรงเรียน | 4 | 2.24 |
| 7 | ครูขาดจิตสำนึกและจรรยาบรรณในความเป็นครู | 4 | 2.24 |
| 8 | ครูขาดขวัญและกำลังใจ | 4 | 2.24 |
| 9 | ครูมีความรับผิดชอบงานหลายด้านทำให้ไม่มีประสิทธิภาพใน ด้านการเรียนการสอน | 4 | 2.24 |
| 10 | ครูและบุคลากรขาดแคลนแหล่งวิทยากรและค้นคว้า | 2 | 1.12 |

ตาราง 13 (ต่อ)

| ที่ | ปัญหา/ข้อเสนอแนะ | ความถี่ | ร้อยละ |
|-----|---|---------|--------|
| | ข้อเสนอแนะ | | |
| 1 | ควรจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่บุคลากรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยจัดอบรมในช่วงปิดภาคเรียน | 36 | 20.16 |
| 2 | ควรจัดบุคลากรให้เพียงพอ | 32 | 17.92 |
| 3 | ควรจัดเทคโนโลยีใหม่ๆให้และจัดอบรมการใช้เทคโนโลยี ใหม่ๆก่อนนำมาใช้ | 18 | 12.32 |
| 4 | ควรจัดหาบุคลากรที่มีความชำนาญ | 10 | 8.96 |
| 5 | ควรจัดงบประมาณให้เพียงพอ | 6 | 3.36 |
| 6 | ควรจัดวิทยากรให้การอบรม | 4 | 2.24 |
| 7 | ควรสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้คณะครูมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน | 2 | 2.24 |
| 8 | ควรรวมกลุ่มในการดำเนินงานทั้งบุคลากรและงบประมาณ | 2 | 2.24 |
| 9 | ควรจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ | 2 | 2.24 |
| 10 | ควรให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกครู | 2 | 2.24 |
| 11 | ควรสำรวจครูให้ตรงตามวิชาเอกที่โรงเรียนต้องการ | 2 | 2.24 |
| 12 | ควรจัดอบรมให้มีจิตสำนึกในความเป็นครู | 2 | 2.24 |
| 13 | ควรจัดสวัสดิการและประโยชน์ให้เพื่อส่งเสริมขวัญและกำลังใจ | 2 | 2.24 |
| 14 | ควรจัดห้องสมุดหรือแหล่งวิทยากรให้ | 2 | 2.24 |

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษามากที่สุด คือ ครูใช้วิธีสอนแบบเดิม จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 30.24 รองลงมา คือ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 19.04 และบุคลากรไม่เพียงพอ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 17.92 ตามลำดับ สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษามากที่สุด คือ ควรจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่บุคลากรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งโดยจัดอบรมในช่วงปิดภาคเรียน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.16 รองลงมา คือ ควรจัดบุคลากรให้เพียงพอ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 17.92 และควรจัดอบรมเชิงเทคโนโลยีใหม่ๆก่อนมีการเปลี่ยนแปลง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.96 ตามลำดับ

ตาราง 14 ความถี่และร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษา
ของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

| ที่ | ปัญหา/ข้อเสนอแนะ | ความถี่ | ร้อยละ |
|-----|---|---------|--------|
| | ปัญหา | | |
| 1 | ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัย | 18 | 10.08 |
| 2 | ครูใช้วิธีสอนแบบเก่า ๆ โดยไม่เปลี่ยนแปลงตามหลักสูตร | 12 | 6.72 |
| 3 | ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน | 6 | 3.36 |
| 4 | การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อย ๆ ทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน | 6 | 3.36 |
| 5 | หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น | 4 | 2.24 |
| 6 | ขาดงบประมาณ | 4 | 2.24 |
| 7 | ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรท้องถิ่น | 2 | 1.12 |
| 8 | สื่อมีน้อย ไม่เพียงพอ | 2 | 1.12 |
| 9 | การสอน มปก. ในระดับชั้นป.1มักไม่ได้ผล | 2 | 1.12 |
| 10 | ครูสอนตามความพอใจ โดยไม่ยึดหลักสูตร | 2 | 1.12 |
| 11 | จำนวนนักเรียนมีน้อยจึงจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ไม่เต็มที่ | 2 | 1.12 |

ตาราง 14 (ต่อ)

| ที่ | ปัญหา/ข้อเสนอแนะ | ความถี่ | ร้อยละ |
|-----|---|---------|--------|
| | ข้อเสนอแนะ | | |
| 1 | ฝึกอบรมบุคลากรให้มีคุณภาพในการสอน | 20 | 11.20 |
| 2 | ควรจัดหาสื่อและวัสดุที่มีคุณภาพและทันสมัย | 18 | 10.08 |
| 3 | ควรจัดอบรมอย่างน้อย 2 ปี/ครั้ง | 6 | 3.36 |
| 4 | ควรปฏิรูปหลักสูตรโดยเน้นการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลของครู | 6 | 3.36 |
| 5 | ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม | 4 | 2.24 |
| 6 | ควรจัดให้มีการสอนแบบผสมผสานจะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่า | 2 | 1.12 |
| 7 | ควรจัดวิทยากรที่มีความรู้มาช่วยดูแลอย่างใกล้ชิด | 2 | 1.12 |
| 8 | ควรให้นักเรียนได้เรียน ในท้องถิ่นของตนเอง | 2 | 1.12 |
| 9 | ควรจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น | 2 | 1.12 |

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีความคิดเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนมากที่สุด คือ ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.08 รองลงมา คือ ครูใช้วิธีสอนแบบเก่าๆ โดยไม่เปลี่ยนแปลงตามหลักสูตร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.72 และครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง

การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อยๆ ทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 ตามลำดับ สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนมากที่สุด คือ ฝึกอบรมบุคลากรให้มีคุณภาพในการสอน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 รองลงมา คือ จัดหาสื่อและวัสดุที่มีคุณภาพและทันสมัย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.08 และจัดอบรมอย่างน้อย 2 ปี/ครั้ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 ควรปฏิรูปหลักสูตรโดยเน้นการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลของครู จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 ตามลำดับ

ตาราง 15 ความถี่และร้อยละของปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษา

ของโรงเรียน ด้านระบบบริหารการศึกษา

| ที่ | ปัญหา/ข้อเสนอแนะ | ความถี่ | ร้อยละ |
|-----|---|---------|--------|
| | ปัญหา | | |
| 1 | ขาดความร่วมมือจากชุมชน | 12 | 6.72 |
| 2 | ระบบข้อมูลสารสนเทศไม่ทันสมัย งานซ้ำซ้อน | 6 | 3.36 |
| 3 | ผู้บริหารมีงานมาก มีเวลาน้อยไม่ควรสอนหนังสือ | 4 | 2.24 |
| 4 | ผู้บริหารขาดความสามารถในการบริหารงาน | 2 | 1.12 |
| 5 | ขาดแคลนทรัพยากรในการบริหาร | 2 | 1.12 |
| 6 | กฎระเบียบบางประการเป็นข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน | 2 | 1.12 |
| 7 | การบริหารงานซ้ำซ้อนกัน | 2 | 1.12 |
| 8 | แผนบริหารโรงเรียนในแต่ละระดับไม่สอดคล้องกัน | 2 | 1.12 |
| 9 | ผู้บริหารมีลักษณะเผด็จการหลงตัวเอง | 2 | 1.12 |
| 10 | อำนาจตัดสินใจ ไม่อยู่ที่โรงเรียน | 2 | 1.12 |
| 11 | ผู้บริหารขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน | 2 | 1.12 |
| 12 | มีข้อจำกัดด้านบุคลากร | 2 | 1.12 |
| 13 | มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ | 2 | 1.12 |
| 14 | ผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชามีความคิดเห็นสวนทางกัน | 2 | 1.12 |

ตาราง 15 (ต่อ)

| ที่ | ปัญหา/ข้อเสนอแนะ | ความถี่ | ร้อยละ |
|-----|--|---------|--------|
| | ข้อเสนอแนะ | | |
| 1 | จัดทำเครื่องมือที่ทันสมัย และมีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ | 6 | 3.36 |
| 2 | จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจการปฏิรูปการศึกษาและการ พัฒนาโรงเรียน | 6 | 3.36 |
| 3 | จัดอบรมผู้บริหารให้มีความรู้ในทุกเรื่อง | 4 | 2.24 |
| 4 | จัดหาค่าตอบแทนสำหรับความร่วมมือของบุคลากรในท้องถิ่น | 4 | 2.24 |
| 5 | จัดสรรงบประมาณ/ทรัพยากรอย่างเพียงพอ | 4 | 2.24 |
| 6 | ขอความร่วมมือจากชุมชน | 2 | 1.12 |
| 7 | ปลูกจิตใต้สำนึก | 2 | 1.12 |
| 8 | จัดทำแผนร่วมกันในแต่ละระดับ | 2 | 1.12 |
| 9 | บริหารงานอย่างมีระบบมากขึ้น | 2 | 1.12 |
| 10 | แก้ไขกฎระเบียบให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน | 2 | 1.12 |
| 11 | ควรกระจายอำนาจไปสู่โรงเรียนให้มากขึ้น | 2 | 1.12 |
| 12 | ผู้บริหารควรทำหน้าที่บริหารอย่างเดี่ยว | 2 | 1.12 |
| 13 | ผู้บริหารควรได้เลื่อนระดับสูงขึ้นอีก | 2 | 1.12 |
| 14 | ควรบริหารงานอย่างเป็นธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน กันในโรงเรียน | 2 | 1.12 |

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้านระบบบริหารการศึกษามากที่สุด คือ ขาดความร่วมมือจากชุมชน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.72 รองลงมา คือ ระบบข้อมูลสารสนเทศไม่ทันสมัย งานซ้ำซ้อน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 และผู้บริหารมีงานมาก มีเวลาน้อยไม่ควรสอนหนังสือ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.24 ตามลำดับ สำหรับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ด้านระบบบริหารการศึกษามากที่สุด คือ จัดเครื่องมือที่ทันสมัย และมีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาโรงเรียน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 รองลงมา คือ จัดอบรมผู้บริหารให้มีความรู้ในทุกเรื่อง จัดหาค่าตอบแทนสำหรับความร่วมมือของบุคลากรในท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณ/ทรัพยากรอย่างเพียงพอ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ได้ผลวิจัยนำมาเขียนรายงานสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอ
แนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามตัวแปร
เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูป
การศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี รวมจำนวนทั้งหมด 178 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ซึ่งจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้าน
โรงเรียนและสถานศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียน
การสอน และด้านระบบบริหารการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

ความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) ของเครื่องมือ ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดำเนินการโดยผู้วิจัยได้ไปติดต่อที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ลงชื่อในหนังสือแนะนำแจ้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอให้กรุณาแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนในแต่ละอำเภอ หลังจากที่แจกแบบสอบถามแล้วประมาณ 20 วัน ผู้วิจัยเดินทางไปขอรับแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีคืนด้วยตนเอง เมื่อรวบรวมแล้วปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 152 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.39 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้ติดตามแบบสอบถามที่ยังขาดอยู่อีกจำนวน 26 ฉบับจนครบ 178 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้มีดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยการคำนวณค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)
2. วิเคราะห์การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาตัดสินตามเกณฑ์ประเมินของเบสต์ต่อไปนี้ (Best. 1970 : 188-190)

| | |
|----------------------------|---|
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 | หมายความว่า ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติเลย |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 | หมายความว่า ปฏิบัติน้อย |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 | หมายความว่า ปฏิบัติปานกลาง |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 | หมายความว่า ปฏิบัติมาก |
| ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 | หมายความว่า ปฏิบัติมากที่สุด |
3. วิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน โดยการแจกแจงค่าความถี่ (f) และหาค่าร้อยละ (%)
4. วิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน โดยการแจกแจงค่าความถี่ (f) และหาค่าร้อยละ (%)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.51$) และในรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา กับด้านระบบบริหารการศึกษา และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน กับด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ด้านที่มีการดำเนินงานเป็นอันดับสูงสุด คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ($\mu = 3.70$) รองลงมา คือ ด้านระบบบริหารการศึกษา ($\mu = 3.55$) ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.41$) และด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\mu = 3.39$) ตามลำดับ

จากการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนตามข้อคำถาม 31 ข้อ ปรากฏว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากจำนวน 14 ข้อ ($\mu=3.57-4.13$) ได้แก่ การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดี ใหม่ และสะอาดอยู่เสมอ การจัดหาวัสดุสะอาดสำหรับดื่ม และใช้ให้

เพียงพอตลอดไป การกำหนดมาตรการการใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้มีความร่มรื่นสวยงาม การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชนโดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การจัดห้องสมุดให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการค้นคว้าหาความรู้ การจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของครูและบุคลากรในโรงเรียนให้สามารถปรับตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและสังคม การสนับสนุนด้านสื่อ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะช่วยให้ครูสามารถสอนนักเรียนหรือปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ การพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียน แสวงหาความรู้ตามสภาพปัญหาและใช้แหล่งความรู้ในชุมชน การจัดสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้าง พื้นฐานขั้นต้น(ชั้นป.1-2) การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปก.) การจัดให้ บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมบริหารงานโดยให้ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน การ จัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ อย่างสม่ำเสมอ

2. การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานีทั้ง 4 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มี การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษามากใน 2 ด้านคือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา กับด้านระบบ บริหารการศึกษา ส่วนอีก 2 ด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน กับด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา แสดงว่า เพศ อายุ วุฒิทางการ ศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่มีผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการ ศึกษา

3. โครงการกิจกรรม ปฏิรูปการศึกษาที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ได้นำมาปฏิบัติมีที่สำคัญเรียงตามลำดับดังนี้ โครงการอนามัยโรงเรียน โครงการ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญต่าง ๆ โครงการจัดสอนซ่อมเสริม โครงการกิจกรรมโรงเรียน สัมพันธ์ โครงการส่งเสริมวิชาการครู โครงการผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการกิจกรรมสหกรณ์ โรงเรียน โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการพัฒนาจิต/คุณธรรมจริยธรรม โครงการ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย โครงการจัดหาทุนการศึกษา

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 4 ด้าน พบว่า

ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา มีปัญหาขาดงบประมาณมากที่สุด รองลงมา คือ อาคาร เรียง ห้องเรียนไม่เพียงพอ และพื้นที่ของโรงเรียนมีจำกัด ตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัด

สรรงงบประมาณให้เพียงพอและดำเนินการทางงบประมาณเพิ่มเติม ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ห้องเรียน อาคารเรียนให้เหมาะสมกับการใช้งาน จัดหาสถานที่ที่เหมาะสม

ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา มีปัญหาครูใช้วิธีสอนแบบเดิมมากที่สุด รองลงมาคือ ขาดวัสดุอุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ และบุคลากรไม่เพียงพอตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่บุคลากรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งโดยจัดในช่วงปิดภาคเรียน จัดบุคลากรให้เพียงพอ จัดหาเทคโนโลยีใหม่ๆให้พร้อมทั้งให้มีการอบรมก่อนนำไปใช้

ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีปัญหาขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัยมากที่สุด รองลงมา คือ ครูใช้วิธีสอนแบบเก่าๆโดยไม่เปลี่ยนแปลงตามหลักสูตรและครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อยๆทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน ตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ ควรฝึกอบรมบุคลากรให้มีคุณภาพในการสอน จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัย จัดอบรมอย่างน้อย 2 ปี/ครั้งและปฏิรูปหลักสูตรโดยเน้นการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลของครู

ด้านระบบบริหารการศึกษา มีปัญหาขาดความร่วมมือจากชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือ ระบบข้อมูลสารสนเทศไม่ทันสมัย งานซ้ำซ้อน และผู้บริหารมีงานมากมีเวลาน้อยไม่ควรสอนหนังสือ ตามลำดับ ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดเครื่องมือที่ทันสมัย จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน

การอภิปรายผล

จากผลการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษาในระดับมากและจัดเป็นอันดับสูงสุดเหนือด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษามีการกำหนดโรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบของ

บัญญัติ 10 ประการไว้ เช่น การจัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียน การสอนโดยให้โรงเรียนมีความร่มรื่น มีต้นไม้ มีแหล่งน้ำ ไร้ฝุ่น ไร้มลภาวะ ประกอบกับในทาง ปฏิบัติจริงมีความเร่งรีบในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนและสถานศึกษายังไม่ได้มี การสำรวจและเสนอขอของงบประมาณว่ามีความต้องการงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านใดบ้าง ในขณะที่ส่วนกลางได้สังเกตเห็นว่าควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ให้ก่อนจึงได้จัดสรรงบประมาณไปให้โรงเรียนโดยมิได้สำรวจความต้องการก่อน ขณะเดียวกัน การตรวจสอบส่วนกลางยังได้เน้นย้ำเรื่องปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษามาก จน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจว่า จุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษาคือการปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนและสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว จึงดำเนินการปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถาน ศึกษาเป็นสำคัญ เป็นเหตุให้มีการปฏิรูปการศึกษาด้านอื่น ๆ น้อย ดังนั้นส่วนกลางจึงควรมีการชี้ นำในเรื่องปฏิรูปการศึกษาด้านอื่น ๆ ด้วย เพื่อให้โรงเรียนและสถานศึกษาที่มีความเข้าใจถึงแนว ทางในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาได้อย่างถ่องแท้ นอกจากนี้แล้วควรได้มีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาในทุก ๆ ด้านเพื่อให้มีการพัฒนาได้ตรงตามเป้าหมายที่ ตั้งไว้และทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพพบลู่เป้าหมายในปี 2550

2. จากผลการวิจัยการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษิตตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบ ว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาไม่แตกต่างกัน คือ มีการดำเนินงานด้านโรงเรียนและสถาน ศึกษาทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ผู้บริหารระดับสูงให้ความสนใจเป็นพิเศษและ กำหนดไว้ให้ปฏิบัติ เพราะฉะนั้นผู้บริหารทุกคนต้องการสนองนโยบายประกอบกับส่วนกลางได้ ควบคุมอย่างใกล้ชิดการดำเนินงานจึงเป็นอย่างเร่งรีบ นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาจะมาจากส่วนกลาง แนวดำเนินการจึงเป็นไปตามที่ส่วนกลางกำหนด ดังนั้น ตัวแปรเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน จึงไม่มีผลต่อการดำเนินงาน ปฏิรูปการศึกษา

3. สำหรับเรื่องโครงการกิจกรรมจากความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า โครงการที่ปฏิบัติกันมาก ได้แก่ โครงการอนามัยโรงเรียน โครงการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนใน

วันสำคัญต่าง ๆ โครงการจัดสอนซ่อมเสริม โครงการกิจกรรมโรงเรียนสัมพันธ์ โครงการส่งเสริมวิชาการครู โครงการผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการพัฒนาจิต/คุณธรรมจริยธรรม โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย โครงการจัดหาทุนการศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงการเหล่านี้เป็นโครงการที่มีงบประมาณสนับสนุนและเป็นโครงการตามนโยบายของส่วนกลาง สำหรับโครงการที่ไม่มีงบประมาณก็จะมี การดำเนินงานน้อยมาก ย่อมแสดงถึงว่าการดำเนินงานแทบทุกอย่างต้องอาศัยงบประมาณเป็นหลักสำคัญ ควรหา รูปแบบ/วิธีการที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและใช้งบประมาณแต่น้อย

4. สภาพปัญหาที่พบในการดำเนินงาน คือ ขาดงบประมาณ อาคารเรียน ห้องเรียนไม่เพียงพอ พื้นที่ของโรงเรียนมีจำกัด ครูยังใช้วิธีสอนแบบเดิม ขาดวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดแคลนครูและบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ขาดความร่วมมือจากชุมชน และระบบข้อมูลสารสนเทศไม่ทันสมัย งานซ้ำซ้อน สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ ควรจัดสรรงบประมาณ ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ห้องเรียน อาคารเรียนให้เหมาะสมกับการใช้งาน จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ จัดบุคลากรให้เพียงพอ จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้และพัฒนาคุณภาพของบุคลากร จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจในการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน พร้อมทั้งให้มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เห็นได้ว่า การดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของผู้บริหารระดับสูงโดยที่ขาดความรู้ความเข้าใจสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนทำให้การดำเนินงานไม่ราบรื่นเท่าที่ควร หรืออาจไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพควรชี้แจงและทำความเข้าใจให้มีวิสัยทัศน์ที่ตรงกันเสียก่อนแล้วจึงเร่งดำเนินงาน นอกจากนี้ผู้บริหารหรือส่วนกลางควรนำปัญหาและข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปหาแนวทางในการดำเนินการและแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะข้อคิดเห็นบางประการที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ทั้งส่วนกลางและโรงเรียนขาดงบประมาณ และขาดบุคลากร รัฐควรจัดสรรให้เพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการ และให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรงบประมาณและบุคลากร
2. บุคลากรขาดการพัฒนาตนเองซึ่งไม่ทันต่อความก้าวหน้าในยุคโลกาภิวัตน์ ควรมีการส่งเสริมให้ได้รับความรู้ ตลอดจนให้ได้รับการฝึกอบรมด้วย
3. ควรเน้นความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน กับด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนมีการดำเนินงานมากขึ้นและให้ได้ผลเช่นเดียวกับการปฏิรูปการศึกษาด้านโรงเรียนและสถานศึกษา กับด้านระบบบริหารการศึกษา
4. ต้องเร่งรัดให้โรงเรียนคิดเอง ตัดสินใจเองในการพัฒนาโรงเรียนไม่ว่าจะออกมาในรูปแบบใดให้โรงเรียนพิจารณาเองตามความจำเป็นและเห็นว่าเหมาะสม
5. เร่งรัดให้มีการอบรมเรื่องแผนยุทธศาสตร์ การเรียนการสอนแบบพัฒนาคน การพัฒนางานวิชาการ ให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกับการพัฒนาอาคารสถานที่
6. ให้กระทรวงศึกษาธิการเร่งสร้างโรงเรียนต้นแบบที่ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาได้ผล เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนของตน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตจำกัดเฉพาะในจังหวัดปทุมธานีเท่านั้น ควรทำการวิจัยการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย หรือขยายพื้นที่การวิจัยครอบคลุมทั้งภาคภูมิศาสตร์
2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในภาพรวมของการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ควรมีการศึกษาวิจัยที่เจาะลึกรายละเอียดในแต่ละด้านเป็นเรื่อง ๆ ไป
3. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูหรือผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เชิดศักดิ์ โหมวสินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- เชาวลิต ยงใจยุทธ. คำแถลงนโยบายรัฐบาลต่อรัฐสภา. 2539. (เอกสารโรเนียว)
- ทองขาว โคตรโยธา. งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา
นพชัย รัฐธรรม. การบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11, ปีการศึกษา 2522. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- บมจ.ธนาคารกสิกรไทย. การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคง
ของชาติในศตวรรษหน้า เอกสารประกอบการสัมมนาระดับชาติ, 2538.
- ประวิทย์ มาดีประเสริฐ. ปัญหาการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับ
ปรับปรุง 2533) ในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตามทฤษฎีของผู้
บริหารในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม พิชญโลก, มหาวิทยาลัยนเรศวร,
2536.
- ประเสริฐ บุญท้าว. สภาพการดำเนินการศึกษานำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับในโรงเรียน
ประถมศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ กศ.ม พิชญโลก, มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2533.
- วิชัย ต้นศิริ. แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. สำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษาแห่งชาติ เอกสารโรเนียว 2538.
- วิบูลย์ จันทร์แย้ม. สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูศิลปะศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน
ต้น. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร, 2531.
- วีระ บำรุงรักษ์. โครงสร้างการบริหารกระทรวงศึกษาธิการในยุคโลกาภิวัตน์. เอกสารโรเนียว
2537.
- สมชาย สุขชาติ. การใช้เวลาในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการ
ศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัด
สำเนา.

สมบัติ จันทร์ภูมิ. การบริหารการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2514.

สุดา ศิริวิโรจน์. การออกแบบห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาเพื่อการใช้สื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
อัดสำเนา.

สามัญศึกษา,กรม กระทรวงศึกษาธิการ. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา. พุทธศักราช
2523 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2523.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ,
2539.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2539.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การประมวลผลการคิดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ตาม
บัญญัติ 10 ประการ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. : สู่ความก้าวหน้าและความมั่นคง
ของชาติในศตวรรษหน้า. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการปฏิรูปการศึกษาในแนวทางการปฏิรูปสถานศึกษาให้เป็น
โรงเรียนในอุดมคติตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในบัญญัติ 10 ประการ. กรุงเทพ
มหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2539.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการพัฒนาสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่ ตามนโยบายการ
ปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธนพร, 2540.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ปฏิรูปการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ปี 2550. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2539.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการปฏิรูปการศึกษา
ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539-2550. (เอกสารอัดสำเนา) กรุงเทพ
มหานคร, 2540.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์ (มปพ) กรุงเทพมหานคร, 2540.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานการสังเคราะห์การปฏิรูปการศึกษาของประเทศต่าง ๆ และวิเคราะห์เปรียบเทียบกับการศึกษาไทย. (เอกสารอัดสำเนา) กรุงเทพมหานคร, 2540.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. คู่มือการปฏิบัติงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.ลิฟวิ่ง จำกัด, 2535.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การปฏิรูปการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปี 2540. ISBN 974-8084-26-4, กรุงเทพมหานคร, 2540.

Wohlstetter ,Pricilla and Susan Albers Mohrman. FINANCE BRUFES, Reporting on Issues and Research in Education Finance. A Publication of CPRE Finance Center, The University of Wisconsin- Madison, 1996.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ดร.โกวิท ประवालพฤษ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

(สำเนา)

ที่ ศธ 1132/3580

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองปทุมธานี 12000

30 มิถุนายน 2540

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ

เนื่องด้วยนางสาวดรุณี เวียงชัย ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี กำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จะทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยขอความร่วมมือผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีเป็นผู้ตอบแบบสอบถามดังกล่าว

ในการนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามคืนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ภายในวันที่ 14 กรกฎาคม 2540 ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นายสุรินทร์ จิตรน้อม

(นายสุรินทร์ จิตรน้อม)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

คำชี้แจง

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

แบบสอบถามนี้มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งพิจารณาจากการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.1 การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

2.2 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.3 การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

2.4 การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งในการทำสารนิพนธ์มหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ข้อมูลและความคิดเห็นของท่านจะถือเป็นความลับทั้งหมด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดีในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวตรุณี เวียงชัย

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

.....

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง() ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 ชาย
 หญิง
2. อายุ.....ปี
 ต่ำกว่า 35 ปี
 35 - 45 ปี
 มากกว่า 45 ปี
3. ระดับการศึกษา
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี
4. ประสบการณ์ในตำแหน่ง
 ต่ำกว่า 10 ปี
 10 - 20 ปี
 มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางระดับการปฏิบัติที่ท่านเห็นว่าตรงกับสภาพ
การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนของท่าน
คะแนนในช่องตารางคำตอบมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด หรือไม่ได้ปฏิบัติเลย

| การปฏิรูปการศึกษา | การดำเนินงาน | | | | |
|--|--------------|-------|-------|-------|-------|
| | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 |
| การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนและสถานศึกษา | | | | | |
| 1. ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้อยู่ใน สภาพที่ดี ใหม่ และสะอาดอยู่เสมอ..... | | | | | |
| 2. จัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้มีความ ร่มรื่นสวยงาม..... | | | | | |
| 3. จัดกิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนและชุมชน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม..... | | | | | |
| 4. จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน..... | | | | | |
| 5. จัดห้องสมุดให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการ ค้นคว้าหาความรู้..... | | | | | |
| 6. จัดห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ให้มีความ พร้อมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน..... | | | | | |
| 7. ซ่อมแซม บำรุงรักษาครุภัณฑ์ สื่อการเรียน การสอนให้พร้อมที่จะใช้งาน..... | | | | | |

| การปฏิรูปการศึกษา | การดำเนินงาน | | | | |
|--|--------------|-------|-------|-------|-------|
| | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 |
| 18. จัดให้ครูทำแฟ้มสะสมผลงานแล้วนำมา เสนอให้พิจารณาเพื่อพัฒนาความก้าวหน้า ในวิชาชีพ..... | | | | | |
| การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการ สอน | | | | | |
| 19. ให้นักเรียนได้ใช้ห้องต่าง ๆ ในการเรียนรู้ อย่างคุ้มค่า โดยวางแผนให้มีหลักฐาน สามารถตรวจสอบการใช้ห้องได้..... | | | | | |
| 20. จัดสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา(มปภ.)..... | | | | | |
| 21. จัดสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างพื้นฐานชั้น ต้น(ชั้น ป.1-2)..... | | | | | |
| 22. จัดฝึกอบรมครูโดยใช้กิจกรรมที่เน้นให้ผู้ เรียนเป็นศูนย์กลางและให้ปฏิบัติจริงแล้วรวบรวม ผลงานมาสรุปเป็นความรู้และแนว ปฏิบัติ..... | | | | | |
| 23. พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยใช้การ แสดงออกในภาวะปกติของผู้เรียน..... | | | | | |
| 24. พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผล งาน..... | | | | | |
| 25. ให้ชุมชนและกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษา | | | | | |
| 26. จัดหลักสูตรให้เอื้อและสอดคล้องต่อการ พัฒนาท้องถิ่น..... | | | | | |
| 27. จัดให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เพื่อ การเรียนการสอน..... | | | | | |

| การปฏิรูปการศึกษา | การดำเนินงาน | | | | |
|---|--------------|-------|-------|-------|-------|
| | 5 | 4 | 3 | 2 | 1 |
| การปฏิรูประบบบริหารการศึกษา | | | | | |
| 28. มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงโรงเรียนโดยกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ..... | | | | | |
| 29. จัดให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมบริหารงาน โดยให้ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน..... | | | | | |
| 30. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบันและทันสมัย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้รวดเร็ว..... | | | | | |
| 31. จัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างสม่ำเสมอ..... | | | | | |

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเพิ่มเติมชื่อโครงการกิจกรรมปฏิรูปการศึกษาที่โรงเรียนของท่านได้
ดำเนินการไป นอกเหนือจากที่มีในตอนี่ 2

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง โปรดเขียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการ
ดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนของท่าน

1. การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา

1.1 ปัญหา

.....

.....

.....

.....

1.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

2. การปฏิรูปครูและบุคลากร

2.1 ปัญหา

.....

.....

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

.....

3. การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

3.1 ปัญหา.....

.....
.....
.....
.....
.....

3.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....
.....
.....
.....

4. การปฏิรูประบบบริหาร

4.1 ปัญหา

.....
.....
.....
.....
.....

4.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ดร.ณิ เวียงชัย

ภาคผนวก ง

ตารางวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา เป็นรายชื่อ
จำแนกตามเพศ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | ชาย | | | หญิง | | |
|-----|---|-------|----------|-------------|-------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้ อยู่ในสภาพที่ดีใหม่ และสะอาดอยู่ เสมอ..... | 4.14 | 0.89 | มาก | 4.08 | 0.98 | มาก |
| 2 | จัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้มีความ ร่มรื่น สวยงาม..... | 3.89 | 0.90 | มาก | 3.85 | 0.97 | มาก |
| 3 | จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม..... | 3.61 | 0.88 | มาก | 3.65 | 0.94 | มาก |
| 4 | จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน..... | 3.74 | 0.88 | มาก | 3.85 | 0.97 | มาก |
| 5 | จัดห้องสมุดให้มีความพร้อมและเอื้อ ต่อการค้นคว้าหาความรู้..... | 3.59 | 1.06 | มาก | 3.54 | 1.03 | มาก |
| 6 | จัดห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ให้มี ความพร้อมและเอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน..... | 3.47 | 1.06 | ปาน กลาง | 3.42 | 1.06 | ปาน กลาง |
| 7 | ซ่อมแซม บำรุงรักษา ครุภัณฑ์ สื่อ การเรียนการสอนให้พร้อมที่จะ ใช้งาน..... | 3.39 | 0.87 | ปาน กลาง | 4.08 | 0.86 | มาก |

ตาราง 16 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | ชาย | | | หญิง | | |
|-----|---|-------|----------|-------------|-------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 8 | จัดหาน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และใช้ให้ เพียงพอตลอดไป ตลอดจนกำหนด มาตรการการใช้น้ำอย่างประหยัดและ คุ้มค่า..... | 4.10 | 0.95 | มาก | 3.42 | 1.02 | ปาน กลาง |
| 9 | จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน..... | 3.62 | 1.05 | มาก | 4.08 | 1.06 | มาก |
| 10 | จัดให้มีกิจกรรมด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ และการจัดภูมิทัศน์ ของโรงเรียน..... | 3.46 | 0.96 | ปาน กลาง | 3.65 | 0.99 | มาก |
| | รวม | 3.70 | 0.98 | มาก | 3.70 | 0.97 | มาก |

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นรายชื่อ
จำแนกตามเพศ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | ชาย | | | หญิง | | |
|-----|--|-------|----------|-------|-------|----------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของครู บุคลากรในโรงเรียน ให้สามารถ ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ นักเรียน..... | 3.74 | 0.96 | มาก | 3.77 | 0.95 | มาก |
| 2 | สนับสนุนด้านสื่อ หรือเทคโนโลยี สมัยใหม่ที่จะช่วยให้ครูสามารถสอน นักเรียนหรือปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ..... | 3.64 | 1.00 | มาก | 3.65 | 1.02 | มาก |
| 3 | พัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ นักเรียนแสวงหาความรู้ตามสภาพ ปัญหา และใช้แหล่งความรู้ในชุมชน.. | 3.57 | 0.93 | มาก | 3.73 | 0.72 | มาก |
| 4 | จัดแหล่งค้นคว้าบริการด้านวิชาการ สำหรับครู..... | 3.37 | 0.90 | กลาง | 3.31 | 0.88 | กลาง |

ตาราง 17 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | ชาย | | | หญิง | | |
|-----|---|-------|----------|-------------|-------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 5 | จัดให้มีการประชุมเชิงวิชาการให้ ความรู้แก่ครูอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง..... | 3.21 | 0.96 | ปาน กลาง | 3.31 | 0.93 | ปาน กลาง |
| 6 | จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ ความรู้เกี่ยวกับการผลิตผลงาน วิชาการ เอกสาร ตำรา และพัฒนาสื่อ การเรียนการสอน..... | 3.06 | 0.99 | ปาน กลาง | 3.04 | 1.00 | ปาน กลาง |
| 7 | จัดอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับ เทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน.... | 3.36 | 1.07 | ปาน กลาง | 3.42 | 1.03 | ปาน กลาง |
| 8 | จัดให้ครูทำแฟ้มสะสมผลงานแล้วนำ มาเสนอให้พิจารณาเพื่อพัฒนาความ ก้าวหน้าในวิชาชีพ..... | 3.13 | 1.05 | ปาน กลาง | 3.11 | 1.03 | ปาน กลาง |
| | รวม | 3.38 | 1.00 | ปาน กลาง | 3.41 | 0.96 | ปาน กลาง |

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
เป็นรายข้อ จำแนกตามเพศ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอน | ชาย | | | หญิง | | |
|-----|--|-------|----------|-------------|-------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | ให้นักเรียนได้ใช้ห้องต่าง ๆ ในการ เรียนรู้อย่างคุ้มค่า โดยวางแผนให้มี หลักฐาน สามารถตรวจสอบการใช้ ห้องได้..... | 3.25 | 1.07 | ปาน กลาง | 3.31 | 1.05 | ปาน กลาง |
| 2 | จัดสอนภาษาไทยแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา(มปก.)..... | 3.78 | 1.02 | มาก | 3.77 | 1.03 | มาก |
| 3 | จัดสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้าง พื้นฐานขั้นต้น(ชั้น ป.1-2)..... | 3.92 | 0.96 | มาก | 3.88 | 0.99 | มาก |
| 4 | จัดฝึกอบรมครูโดยใช้กิจกรรมที่เน้น ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและให้ ปฏิบัติจริงแล้วรวบรวมผลงานมา สรุปเป็นความรู้และแนวปฏิบัติ..... | 3.45 | 0.97 | ปาน กลาง | 3.46 | 0.95 | ปาน กลาง |
| 5 | พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัด และประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยใช้การแสดงผลงานในภาวะปกติ ของผู้เรียน..... | 3.43 | 0.95 | ปาน กลาง | 3.46 | 0.95 | ปาน กลาง |
| 6 | พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัด และประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แฟ้ม สะสมผลงาน..... | 3.21 | 0.91 | ปาน กลาง | 3.19 | 0.90 | ปาน กลาง |

ตาราง 18 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอน | ชาย | | | หญิง | | |
|-----|---|-------|----------|-------------|-------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 7 | ให้ชุมชนและกรรมการโรงเรียนมี ส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย คุณภาพการศึกษา..... | 3.34 | 0.96 | ปาน กลาง | 3.35 | 0.98 | ปาน กลาง |
| 8 | จัดหลักสูตรให้เอื้อและสอดคล้องกับ การพัฒนาท้องถิ่น..... | 3.23 | 0.99 | ปาน กลาง | 3.15 | 0.92 | ปาน กลาง |
| 9 | จัดให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ เพื่อการเรียนการสอน..... | 3.09 | 1.07 | ปาน กลาง | 3.04 | 1.04 | ปาน กลาง |
| | รวม | 3.41 | 1.01 | ปาน กลาง | 3.40 | 0.99 | ปาน กลาง |

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านระบบบริหารการศึกษา เป็นรายข้อ
จำแนกตามเพศ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านระบบบริหารการศึกษา | ชาย | | | หญิง | | |
|-----|---|-------|----------|-------------|-------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อ ปรับปรุงโรงเรียนโดยกรรมการ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ..... | 3.41 | 1.06 | ปาน กลาง | 3.42 | 1.07 | ปาน กลาง |
| 2 | จัดให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วม บริหารงาน โดยให้ร่วมกันวางแผน การดำเนินงานของโรงเรียน..... | 3.74 | 0.90 | มาก | 3.50 | 0.91 | มาก |
| 3 | จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบันและทันสมัย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้รวดเร็ว. | 3.51 | 0.85 | มาก | 3.50 | 0.91 | มาก |
| 4 | จัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างสม่ำเสมอ... | 3.57 | 0.93 | มาก | 3.62 | 0.94 | มาก |
| | รวม | 3.55 | 0.94 | มาก | 3.51 | 0.96 | มาก |

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา เป็นรายข้อ จำแนกตามอายุ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | 35-45 ปี | | มากกว่า 45 ปี | |
|-----|---|---------------|------|----------|------|---------------|------|
| | | μ | σ | μ | σ | μ | σ |
| 1 | ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ดี ใหม่ และสะอาดอยู่เสมอ..... | 4.40 | 0.52 | 4.14 | 0.90 | 4.10 | 0.94 |
| 2 | จัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้มีความร่มรื่น สวยงาม..... | 4.10 | 0.74 | 3.88 | 0.91 | 3.87 | 0.93 |
| 3 | จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม..... | 3.60 | 0.84 | 3.62 | 0.89 | 3.62 | 0.91 |
| 4 | จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน..... | 3.90 | 0.57 | 3.74 | 0.88 | 3.74 | 0.88 |
| 5 | จัดห้องสมุดให้มีความพร้อมและเอื้อต่อการค้นคว้าหาความรู้..... | 3.80 | 0.79 | 3.57 | 1.09 | 3.59 | 1.05 |

ตาราง 20 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | 35-45 ปี | | มากกว่า 45 ปี | | ระดับ |
|-----|---|---------------|------|----------|------|---------------|-------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | |
| 6 | จัดห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ใหม่ ความพร้อมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน..... | 3.70 | 0.95 | มาก | 3.45 | 1.07 | ปาน | ปาน |
| 7 | ซ่อมแซม บำรุงรักษา ครุภัณฑ์ สื่อ การเรียนการสอนให้พร้อมที่จะใช้งาน..... | 3.00 | 0.67 | ปาน | 3.41 | 0.87 | ปาน | กลาง |
| 8 | จัดหน้าสะอาดสำหรับตีพิมพ์ และใช้ให้ เพียงพอตลอดไป ตลอดจนกำหนด มาตรการการใช้กันอย่างประหยัดและ คุ้มค่า..... | 4.40 | 0.70 | มาก | 4.09 | 0.95 | มาก | มาก |
| 9 | จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน..... | 3.80 | 0.79 | มาก | 3.59 | 1.08 | มาก | มาก |

ตาราง 20 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | 35-45 ปี | | มากกว่า 45 ปี | |
|-----|--|---------------|------|----------|------|---------------|------|
| | | μ | σ | μ | σ | μ | σ |
| 10 | จัดให้มีกิจกรรมด้านอาคารเรียน อาคาร ประกอบ และการจัดภูมิทัศน์ของ โรงเรียน..... | 3.50 | 0.85 | 3.47 | 0.97 | 3.46 | 0.98 |
| | รวม | 3.82 | 0.74 | 3.70 | 0.96 | 3.69 | 0.97 |

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินการปฏิบัติงานปฏิรูปการศึกษารองโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามอายุ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | | | 35-45 ปี | | | | มากกว่า 45 ปี | | | |
|-----|---|---------------|-------|-------|-------|----------|-------|-------|-------|---------------|--|--------------------|--|
| | | μ | | σ | | μ | | σ | | μ | | σ | |
| | | ระดับ | ระดับ | ระดับ | ระดับ | ระดับ | ระดับ | ระดับ | ระดับ | | | | |
| 1 | จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของครู บุคลากรในโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติตัว เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน..... | 3.90 | 0.74 | 3.72 | 0.99 | 3.31 | 0.97 | | | | | ปาน กลาง | |
| 2 | สนับสนุนด้านสื่อหรือเทคโนโลยีสมัย ใหม่ที่จะช่วยให้ครูสามารถสอนนักเรียน หรือปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ... | 3.90 | 0.74 | 3.62 | 1.03 | 3.80 | 0.99 | | | | | มาก | |
| 3 | พัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียน แสวงหาความรู้ตามสภาพปัญหา และใช้ แหล่งความรู้ในชุมชน..... | 3.70 | 0.67 | 3.58 | 0.91 | 3.91 | 0.99 | | | | | มาก ปาน กลาง | |
| 4 | จัดแหล่งค้นคว้าบริการด้านวิชาการ สำหรับครู..... | 3.30 | 0.67 | 3.36 | 0.92 | 3.44 | 0.98 | | | | | | |

ตาราง 21 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิบัติการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | | 35-45 ปี | | | มากกว่า 45 ปี | | |
|-----|--|---------------|------|-------------|----------|------|-------------|---------------|------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 5 | จัดให้มีการประชุมเชิงวิชาการให้ความรู้ แก่ครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง..... | 3.10 | 0.99 | ปาน กลาง | 3.22 | 0.95 | ปาน กลาง | 3.41 | 0.99 | ปาน กลาง |
| 6 | จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ ความรู้อยู่เกี่ยวกับการผลิตผลงานวิชาการ เอกสาร ตำรา และพัฒนาสื่อการเรียน การสอน..... | 3.00 | 0.67 | ปาน กลาง | 3.08 | 1.02 | ปาน กลาง | 3.16 | 0.99 | ปาน กลาง |
| 7 | จัดอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น เน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้..... | 3.30 | 0.95 | ปาน กลาง | 3.36 | 1.08 | ปาน กลาง | 3.31 | 1.01 | ปาน กลาง |

ตาราง 21 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิบัติการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | 35-45 ปี | | มากกว่า 45 ปี | |
|-----|--|---------------|------|-------------|------|---------------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 8 | จัดให้ครูทำแฟ้มสะสมผลงานแล้วนำมา เสนอให้พิจารณาเพื่อพัฒนาความ ก้าวหน้าในวิชาชีพ..... | 3.10 | 1.10 | ปาน กลาง | 3.12 | 1.06 | ปาน กลาง |
| | รวม | 3.41 | 0.82 | ปาน กลาง | 3.38 | 1.00 | ปาน กลาง |

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
 ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามอายุ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | | 35-45 ปี | | | มากกว่า 45 ปี | | |
|-----|--|---------------|--|-------|----------|-------------|-------|---------------|-------------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| | | 1 | ให้นักเรียนได้ใช้ห้องต่างๆในการเรียนรู้ อย่างคุ้มค่า โดยวางแผนให้มีหลักฐาน สามารถตรวจสอบการใช้ห้องได้..... | 3.20 | 1.14 | ปาน กลาง | 3.27 | 1.06 | ปาน กลาง | 3.26 |
| 2 | จัดสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา(มปภ.)..... | 3.70 | 1.16 | มาก | 3.78 | 1.01 | มาก | 3.79 | 1.01 | มาก |
| 3 | จัดสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างพื้นฐาน ขั้นต้น(ชั้น ป.1-2)..... | 4.00 | 0.67 | มาก | 3.88 | 1.01 | มาก | 3.94 | 0.96 | มาก |
| 4 | จัดฝึกอบรมครูโดยใช้กิจกรรมที่เน้นให้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและให้ปฏิบัติจริงแล้ว รวบรวมผลงานมาสรุปเป็นความรู้และ แนวปฏิบัติ..... | 3.80 | 0.79 | มาก | 3.43 | 0.97 | มาก | 3.44 | 0.98 | ปาน กลาง |

ตาราง 22 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | | 35-45 ปี | | | มากกว่า 45 ปี | | |
|-----|---|---------------|------|-------|----------|------|-------|---------------|------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 5 | พัฒนาความรู้ให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยใช้การแสดงออกในภาวะปกติของผู้เรียน..... | 3.70 | 0.67 | มาก | 3.42 | 0.95 | กลาง | 3.43 | 0.97 | กลาง |
| 6 | พัฒนาความรู้ให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน. | 3.30 | 0.82 | กลาง | 3.22 | 0.90 | กลาง | 3.19 | 0.93 | กลาง |
| 7 | ให้ชุมชนและกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษา... | 3.30 | 0.67 | กลาง | 3.35 | 0.97 | กลาง | 3.33 | 0.98 | กลาง |
| 8 | จัดหลักสูตรให้เอื้อและสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น..... | 3.10 | 0.74 | กลาง | 3.24 | 1.00 | กลาง | 3.22 | 1.01 | กลาง |

ตาราง 22 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน | ต่ำกว่า 35 ปี | | | 35-45 ปี | | | มากกว่า 45 ปี | | |
|-----|---|---------------|------|-------------|----------|------|-------------|---------------|------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 9 | จัดให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เพื่อ การเรียนการสอน..... | 3.10 | 0.74 | ปาน กลาง | 3.08 | 1.08 | ปาน กลาง | 3.07 | 1.08 | ปาน กลาง |
| | รวม | 3.47 | 0.82 | ปาน กลาง | 3.41 | 1.00 | ปาน กลาง | 3.41 | 1.00 | ปาน กลาง |

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
ด้านระบบบริหารการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามอายุ

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | 35-45 ปี | | มากกว่า 45 ปี | |
|-----|---|---------------|------|----------|------|---------------|------|
| | | μ | σ | μ | σ | μ | σ |
| 1 | มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อปรับปรุงโรงเรียนโดยกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ..... | 3.70 | 0.67 | 3.41 | 1.07 | 3.38 | 1.08 |
| 2 | บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมบริหารงาน โดยให้ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของโรงเรียน..... | 4.00 | 0.67 | 3.70 | 0.93 | 3.74 | 0.89 |
| 3 | จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและทันสมัย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้รวดเร็ว..... | 3.60 | 0.70 | 3.46 | 0.91 | 3.51 | 0.55 |

ตาราง 23 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านระบบบริหารการศึกษา | ต่ำกว่า 35 ปี | | 35-45 ปี | | มากกว่า 45 ปี | |
|-----|---|---------------|------|----------|------|---------------|------|
| | | μ | σ | μ | σ | μ | σ |
| 4 | จัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ โรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบอย่างสม่ำเสมอ..... | 3.70 | 0.67 | 3.58 | 0.92 | 3.55 | 0.97 |
| | รวม | 3.75 | 3.68 | 3.54 | 0.96 | 3.55 | 0.96 |

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา
เป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | ปริญญาตรี | | | สูงกว่าปริญญาตรี | | |
|-----|---|-----------|----------|-------|------------------|----------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้ อยู่ในสภาพที่ดีใหม่ และสะอาด อยู่เสมอ..... | 4.13 | 0.90 | มาก | 4.17 | 0.89 | มาก |
| 2 | จัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้มีความ ร่มรื่น สวยงาม..... | 3.90 | 0.91 | มาก | 3.83 | 0.93 | มาก |
| 3 | จัดกิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม..... | 3.62 | 0.90 | มาก | 3.59 | 0.87 | มาก |
| 4 | จัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน..... | 3.74 | 0.89 | มาก | 3.83 | 0.71 | มาก |
| 5 | จัดห้องสมุดให้มีความพร้อมและเอื้อ ต่อการค้นคว้าหาความรู้..... | 3.58 | 1.06 | มาก | 3.62 | 1.01 | มาก |
| 6 | จัดห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ให้มี ความพร้อมและเอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน..... | 3.48 | 1.05 | กลาง | 3.34 | 1.11 | กลาง |
| 7 | ซ่อมแซม บำรุงรักษา ครุภัณฑ์ สื่อ การเรียนการสอนให้พร้อมที่จะ ใช้งาน..... | 3.40 | 0.87 | กลาง | 3.38 | 0.86 | กลาง |

ตาราง 24 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | ปริญญาตรี | | | สูงกว่าปริญญาตรี | | |
|-----|---|-----------|----------|-------------|------------------|----------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 8 | จัดหาน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และใช้ให้ เพียงพอตลอดไป ตลอดจนกำหนด มาตรการการใช้น้ำอย่างประหยัดและ คุ้มค่า..... | 4.11 | 0.95 | มาก | 4.03 | 0.98 | มาก |
| 9 | จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน..... | 3.63 | 1.05 | มาก | 3.59 | 1.05 | มาก |
| 10 | จัดให้มีกิจกรรมด้านอาคารเรียน อาคารประกอบ และการจัดภูมิทัศน์ ของโรงเรียน..... | 3.46 | 0.97 | ปาน กลาง | 3.52 | 0.95 | มาก |
| | รวม | 3.71 | 0.96 | มาก | 3.69 | 0.94 | มาก |

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา
เป็นรายชื่อ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | ปริญญาตรี | | | สูงกว่าปริญญาตรี | | |
|-----|--|-----------|----------|-------|------------------|----------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของครู บุคลากรในโรงเรียน ให้สามารถ ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ นักเรียน..... | 3.74 | 0.99 | มาก | 3.76 | 0.99 | มาก |
| 2 | สนับสนุนด้านสื่อ หรือเทคโนโลยี สมัยใหม่ที่จะช่วยให้ครูสามารถสอน นักเรียนหรือปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ..... | 3.64 | 1.00 | มาก | 3.69 | 1.00 | มาก |
| 3 | พัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ นักเรียนแสวงหาความรู้ตามสภาพ ปัญหา และใช้แหล่งความรู้ในชุมชน.. | 3.58 | 0.81 | มาก | 3.66 | 0.81 | มาก |
| 4 | จัดแหล่งค้นคว้าบริการด้านวิชาการ สำหรับครู..... | 3.36 | 0.90 | กลาง | 3.38 | 0.90 | กลาง |

ตาราง 25 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | ปริญญาตรี | | | สูงกว่าปริญญาตรี | | |
|-----|---|-----------|----------|-------------|------------------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 5 | จัดให้มีการประชุมเชิงวิชาการให้ ความรู้แก่ครูอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง..... | 3.21 | 0.92 | ปาน กลาง | 3.28 | 0.92 | ปาน กลาง |
| 6 | จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ ความรู้เกี่ยวกับการผลิตผลงาน วิชาการ เอกสาร ตำรา และพัฒนาสื่อ การเรียนการสอน..... | 3.05 | 0.96 | ปาน กลาง | 3.07 | 0.96 | ปาน กลาง |
| 7 | จัดอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับ เทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน.... | 3.38 | 1.08 | ปาน กลาง | 3.34 | 1.08 | ปาน กลาง |
| 8 | จัดให้ครูทำแฟ้มสะสมผลงานแล้วนำ มาเสนอให้พิจารณาเพื่อพัฒนาความ ก้าวหน้าในวิชาชีพ..... | 3.13 | 1.01 | ปาน กลาง | 3.10 | 1.01 | ปาน กลาง |
| | รวม | 3.39 | 0.96 | ปาน กลาง | 3.42 | 0.96 | ปาน กลาง |

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
เป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอน | ปริญญาตรี | | | สูงกว่าปริญญาตรี | | |
|-----|--|-----------|----------|-------------|------------------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | ให้นักเรียนได้ใช้ห้องต่าง ๆ ในการ เรียนรู้อย่างคุ้มค่า โดยวางแผนให้มี หลักฐาน สามารถตรวจสอบการใช้ ห้องได้..... | 3.25 | 1.07 | ปาน กลาง | 3.31 | 1.07 | ปาน กลาง |
| 2 | จัดสอนภาษาไทยแบบมุ่ง ประสบการณ์ภาษา(มปภ.)..... | 3.79 | 1.02 | มาก | 3.76 | 0.99 | มาก |
| 3 | จัดสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้าง พื้นฐานขั้นต้น(ชั้น ป.1-2)..... | 3.92 | 0.96 | มาก | 3.90 | 0.98 | มาก |
| 4 | จัดฝึกอบรมครูโดยใช้กิจกรรมที่เน้น ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและให้ ปฏิบัติจริงแล้วรวบรวมผลงานมา สรุปเป็นความรู้และแนวปฏิบัติ..... | 3.44 | 0.97 | ปาน กลาง | 3.52 | 0.95 | มาก |
| 5 | พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัด และประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยใช้การแสดงผลงานในภาวะปกติ ของผู้เรียน..... | 3.43 | 0.95 | ปาน กลาง | 3.52 | 0.95 | มาก |
| 6 | พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัด และประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แฟ้ม สะสมผลงาน..... | 3.21 | 0.92 | ปาน กลาง | 3.21 | 0.89 | ปาน กลาง |

ตาราง 26 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอน | ปริญญาดรี | | | สูงกว่าปริญญาดรี | | |
|-----|---|-----------|----------|-------------|------------------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 7 | ให้ชุมชนและกรรมการโรงเรียนมี ส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย คุณภาพการศึกษา..... | 3.34 | 0.96 | ปาน กลาง | 3.34 | 0.94 | ปาน กลาง |
| 8 | จัดหลักสูตรให้เอื้อและสอดคล้องกับ การพัฒนาท้องถิ่น..... | 3.21 | 0.98 | ปาน กลาง | 3.31 | 0.97 | ปาน กลาง |
| 9 | จัดให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ เพื่อการเรียนการสอน..... | 3.07 | 1.06 | ปาน กลาง | 3.14 | 1.06 | ปาน กลาง |
| | รวม | 3.41 | 0.99 | ปาน กลาง | 3.45 | 0.98 | ปาน กลาง |

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ด้านระบบบริหารการศึกษา เป็นรายชื่อ
จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านระบบบริหารการศึกษา | ปริญญตรี | | | สูงกว่าปริญญตรี | | |
|-----|---|----------|----------|-------------|-----------------|----------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อ ปรับปรุงโรงเรียนโดยกรรมการ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัด..... | 3.40 | 1.06 | ปาน กลาง | 3.48 | 1.06 | ปาน กลาง |
| 2 | จัดให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วม บริหารงาน โดยให้ร่วมกันวางแผน การดำเนินงานของโรงเรียน..... | 3.72 | 0.90 | มาก | 3.76 | 0.91 | มาก |
| 3 | จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบันและทันสมัย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้รวดเร็ว. | 3.51 | 0.88 | มาก | 3.48 | 0.87 | ปาน กลาง |
| 4 | จัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ของโรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างสม่ำเสมอ... | 3.58 | 0.93 | มาก | 3.55 | 0.95 | มาก |
| | รวม | 3.55 | 0.94 | มาก | 3.57 | 0.95 | มาก |

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
 ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 10 | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
|-----|-------------------|------------|------|-------|----------|------|-------|---------------|------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| | | 1 | 4.17 | 0.84 | มาก | 4.13 | 0.91 | มาก | 4.11 | 0.94 |
| 2 | 3.89 | 0.89 | มาก | 3.88 | 0.92 | มาก | 3.89 | 0.92 | มาก | |
| 3 | 3.66 | 0.87 | มาก | 3.60 | 0.90 | มาก | 3.59 | 0.91 | มาก | |
| 4 | 3.79 | 0.83 | มาก | 3.75 | 0.87 | มาก | 3.73 | 0.88 | มาก | |
| 5 | 3.62 | 1.07 | มาก | 3.59 | 1.04 | มาก | 3.57 | 1.06 | มาก | |

ตาราง 28 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
|-----|---|---------------|------|---------|----------|------|---------|---------------|------|---------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 6 | จัดห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ใหม่ ความพร้อมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน..... | 3.47 | 1.06 | ปานกลาง | 3.44 | 1.08 | ปานกลาง | 3.48 | 1.06 | ปานกลาง |
| 7 | ซ่อมแซม บำรุงรักษา ครุภัณฑ์ สื่อ การเรียนการสอนให้พร้อมที่จะใช้งาน..... | 3.47 | 0.80 | ปานกลาง | 3.38 | 0.88 | ปานกลาง | 3.37 | 0.90 | ปานกลาง |
| 8 | จัดหาน้ำสะอาดสำหรับดื่ม และใช้ให้ เพียงพอตลอดไป ตลอดจนกำหนด มาตรการการใช้น้ำอย่างประหยัดและ คุ้มค่า..... | 4.11 | 0.94 | มาก | 4.09 | 0.97 | มาก | 4.10 | 0.96 | มาก |
| 9 | จัดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน..... | 3.57 | 1.08 | มาก | 3.63 | 1.05 | มาก | 3.65 | 1.05 | มาก |

ตาราง 28 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | 10-20 ปี | | มากกว่า 20 ปี | | | | |
|-----|--|---------------|----------|-------------|-------|---------------|-------------|-------|----------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 10 | จัดให้มีกิจกรรมด้านอาคารเรียน อาคาร ประกอบ และการจัดภูมิทัศน์ของโรงเรียน... | 3.45 | 0.97 | ปาน กลาง | 3.44 | 0.98 | ปาน กลาง | 3.51 | 0.95 | มาก |
| | รวม | 3.72 | 0.94 | มาก | 3.69 | 0.96 | มาก | 3.70 | 0.96 | มาก |

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
|-----|---|---------------|------|-------|----------|------|-------|---------------|------|-------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 1 | จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกของครู บุคลากรในโรงเรียน ให้สามารถ ปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน. | 3.79 | 0.91 | มาก | 3.75 | 0.94 | มาก | 3.70 | 1.01 | มาก |
| 2 | สนับสนุนด้านสื่อหรือเทคโนโลยี สมัยใหม่ที่จะช่วยให้ครูสามารถสอน นักเรียนหรือปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ..... | 3.64 | 1.03 | มาก | 3.66 | 0.99 | มาก | 3.63 | 1.00 | มาก |
| 3 | พัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียน แสวงหาความรู้ตามสภาพปัญหา และ ใช้แหล่งความรู้ในชุมชน..... | 3.60 | 0.88 | มาก | 3.59 | 0.90 | มาก | 3.59 | 0.93 | มาก |
| 4 | จัดแหล่งค้นคว้าบริการด้านวิชาการ สำหรับครู..... | 3.34 | 0.89 | กลาง | 3.34 | 0.92 | กลาง | 3.40 | 0.89 | กลาง |

ตาราง 29 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
|-----|--|---------------|------|---------|----------|------|---------|---------------|------|---------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 5 | จัดให้มีการประชุมเชิงวิชาการให้ความรู้แก่ครูอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง..... | 3.25 | 0.92 | ปานกลาง | 3.22 | 0.97 | ปานกลาง | 3.21 | 0.97 | ปานกลาง |
| 6 | จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตผลงานวิชาการเอกสาร ตำรา และพัฒนาสื่อการเรียนการสอน..... | 3.06 | 1.01 | ปานกลาง | 3.07 | 1.00 | ปานกลาง | 3.05 | 0.99 | ปานกลาง |
| 7 | จัดอบรมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ เช่น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน..... | 3.38 | 1.07 | ปานกลาง | 3.37 | 1.06 | ปานกลาง | 3.37 | 1.07 | ปานกลาง |

ตาราง 29 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
|-----|---|---------------|------|-------------|----------|------|-------------|---------------|------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 8 | จัดให้ครูทำเพิ่มสะสมผลงานแล้วนำมา เสนอให้พิจารณาเพื่อพัฒนาความ ก้าวหน้าในวิชาชีพ..... | 3.11 | 1.05 | ปาน กลาง | 3.15 | 1.05 | ปาน กลาง | 3.13 | 1.05 | ปาน กลาง |
| | รวม | 3.40 | 0.97 | ปาน กลาง | 3.39 | 0.98 | ปาน กลาง | 3.39 | 0.99 | ปาน กลาง |

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
|-----|---|---------------|--|-------------|----------|-------------|-------------|---------------|-------------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| | | 1 | ให้นักเรียนได้ใช้ห้องต่าง ๆ ในการเรียนรู้ อย่างคุ้มค่า โดยวางแผนให้มีหลักฐาน สามารถตรวจสอบการใช้ห้องได้..... | 3.26 | 1.05 | ปาน กลาง | 3.24 | 1.08 | ปาน กลาง | 3.29 |
| 2 | จัดสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสิทธิภาพ ภาษา(มปภ.)..... | 3.79 | 1.02 | มาก | 3.79 | 1.02 | มาก | 3.76 | 1.02 | มาก |
| 3 | จัดสอนภาษาอังกฤษเพื่อสร้างพื้นฐาน ขั้นต้น(ชั้น ป.1-2)..... | 3.87 | 1.01 | มาก | 3.94 | 0.94 | มาก | 3.92 | 0.96 | มาก |
| 4 | จัดฝึกอบรมครูโดยใช้กิจกรรมที่เน้นให้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและไปปฏิบัติจริงแล้ว รวบรวมผลงานมาสรุปเป็นความรู้และ แนวปฏิบัติ..... | 3.40 | 1.04 | ปาน กลาง | 3.49 | 0.94 | ปาน กลาง | 3.46 | 0.95 | ปาน กลาง |

ตาราง 30 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | | | 10-20 ปี | | | | มากกว่า 20 ปี | | | |
|-----|--|---------------|------|---------|-------|----------|---------|------|-------|---------------|-----|-----|-------|
| | | μ | | σ | ระดับ | μ | | σ | ระดับ | μ | | σ | ระดับ |
| | | | | | | | | | | | | | |
| 5 | พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง โดยใช้ การแสดงออกในภาวะปกติของผู้เรียน..... | 3.38 | 1.01 | ปานกลาง | 3.47 | 0.92 | ปานกลาง | 3.44 | 0.93 | ปานกลาง | ปาน | ปาน | |
| 6 | พัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลผู้เรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน. | 3.14 | 0.88 | ปานกลาง | 3.22 | 0.91 | ปานกลาง | 3.24 | 0.93 | ปานกลาง | ปาน | ปาน | |
| 7 | ให้ชุมชนและกรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพการศึกษา... | 3.38 | 0.90 | ปานกลาง | 3.32 | 0.98 | ปานกลาง | 3.32 | 0.98 | ปานกลาง | ปาน | ปาน | |
| 8 | จัดหลักสูตรให้เอื้อและสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น..... | 3.26 | 0.97 | ปานกลาง | 3.22 | 1.01 | ปานกลาง | 3.22 | 0.97 | ปานกลาง | ปาน | ปาน | |

ตาราง 30 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน | ต่ำกว่า 10 ปี | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
|-----|---|---------------|------|-------------|----------|------|-------------|---------------|------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| 9 | จัดให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เพื่อ การเรียนการสอน..... | 3.09 | 1.08 | ปาน กลาง | 3.09 | 1.06 | ปาน กลาง | 3.06 | 1.06 | ปาน กลาง |
| | รวม | 3.40 | 1.00 | ปาน กลาง | 3.42 | 0.98 | ปาน กลาง | 3.41 | 0.99 | ปาน กลาง |

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
 ด้านระบบบริหารการศึกษา เป็นรายชื่อ จำแนกตามประเภทการทำงาน

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | | 10-20 ปี | | | มากกว่า 20 ปี | | |
|-----|--|---------------|--|-------------|----------|-------------|-------|---------------|------|-------------|
| | | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ | μ | σ | ระดับ |
| | | 1 | จัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อปรับปรุงโรงเรียน โดยกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการ จัดทำ..... | 3.43 | 1.08 | ปาน กลาง | 3.59 | 0.92 | มาก | 3.40 |
| 2 | บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมบริหารงาน โดย ให้ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของ โรงเรียน..... | 3.74 | 0.92 | มาก | 3.51 | 0.87 | มาก | 3.71 | 0.91 | มาก |
| 3 | จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและทันสมัย สามารถนำมาใช้ ประโยชน์ได้รวดเร็ว..... | 3.47 | 0.91 | ปาน กลาง | 3.74 | 0.89 | มาก | 3.49 | 0.88 | ปาน กลาง |

ตาราง 31 (ต่อ)

| ข้อ | การปฏิรูปการศึกษา ด้านระบบบริหารการศึกษา | ต่ำกว่า 10 ปี | | 10-20 ปี | | มากกว่า 20 ปี | |
|-----|---|---------------|------|----------|------|---------------|------|
| | | μ | σ | μ | σ | μ | σ |
| 4 | จัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ โรงเรียนให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบอย่างสม่ำเสมอ..... | 3.55 | 0.97 | 3.41 | 1.05 | 3.57 | 0.93 |
| | รวม | 3.55 | 0.97 | 3.56 | 0.94 | 3.54 | 0.95 |

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ นางสาวอรุณี เวียงชัย
- เกิดวันที่ 10 กันยายน 2508
- สถานที่เกิด อ.เมือง จ.นครพนม
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน 96/26 หมู่บ้านปทุมพร ถ.นนทบุรี-ปทุมธานี ต.บางหลวง
อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000
โทร.(02) 5812357
- สถานที่ทำงานปัจจุบัน ส่วนพัฒนาบุคคล สำนักพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ถ.ราชดำเนินนอก
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
- ประวัติการศึกษา**
- พ.ศ. 2521 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนสุนทรวิจิตร อ.เมือง จ.นครพนม
- พ.ศ. 2524 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอำนาจเจริญ จ.อุบลราชธานี
- พ.ศ. 2526 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอำนาจเจริญ จ.อุบลราชธานี
- พ.ศ. 2530 ค.บ. (วิชาเอกคณิตศาสตร์) วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
- พ.ศ. 2541 กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ประวัติการทำงาน**
- พ.ศ. 2531 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนนาจะหลวย (กรป.กลางฯ)
อ.นาจะหลวย จ.อุบลราชธานี
- พ.ศ. 2535 อาจารย์ 1 ระดับ 3
ช่วยราชการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- พ.ศ. 2538 เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม 4
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
- พ.ศ. 2539 เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม 4
ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- พ.ศ. 2540 นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล 5
ช่วยราชการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ
ของ
ครุณี เวียงชัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และด้านระบบบริหารการศึกษา พร้อมทั้งเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน และเพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารที่มีต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี รวมทั้งหมด 178 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลที่ได้จากการวิจัย พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา กับด้านระบบบริหารการศึกษา และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน กับด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานีทั้ง 4 ด้าน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาระดับมากใน 2 ด้านคือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา กับด้านระบบบริหารการศึกษา ส่วนอีก 2 ด้านมีการดำเนินงานในระดับปานกลาง คือ ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน กับด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา แสดงว่า เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่มีผลต่อการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษา

3. โครงการกิจกรรมปฏิรูปการศึกษาที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี จัดดำเนินการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมีดังนี้ โครงการอนามัยโรงเรียน โครงการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในวันสำคัญต่างๆ โครงการจัดสอนซ่อมเสริม โครงการกิจกรรมสัมพันธ์ โครงการส่งเสริมวิชาการครู โครงการผลิตสื่อการเรียนการสอน โครงการกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียน โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน โครงการพัฒนาจิต/คุณธรรมจริยธรรม โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย โครงการจัดหาทุนการศึกษา

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 4 ด้าน มีดังนี้

ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา มีปัญหาขาดงบประมาณ อาคารเรียน ห้องเรียนไม่เพียงพอ พื้นที่ของโรงเรียนมีจำกัด ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และดำเนินการหางบประมาณเพิ่มเติม ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ห้องเรียน อาคารเรียนให้เหมาะสมกับการใช้งาน จัดหาสถานที่ให้เหมาะสม

ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา มีปัญหาครูใช้วิธีสอนแบบเดิม ขาดวัสดุอุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีสมัยใหม่ บุคลากรไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่บุคลากรอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งโดยจัดในช่วงปิดภาคเรียน จัดบุคลากรให้เพียงพอ จัดหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้พร้อมทั้งให้มีการอบรมก่อนนำไปใช้

ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีปัญหาขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ และทันสมัย ครูใช้วิธีสอนแบบเก่าๆโดยไม่เปลี่ยนแปลงตามหลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อยๆทำให้ครูปรับตัวไม่ทัน ข้อเสนอแนะ คือ ควรฝึกอบรมบุคลากรให้มีคุณภาพในการสอน จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัย จัดอบรมอย่างน้อย 2 ปี/ครั้งและปฏิรูปหลักสูตรโดยเน้นการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลของครู

ด้านระบบบริหารการศึกษา มีปัญหาขาดความร่วมมือจากชุมชน ระบบข้อมูลสารสนเทศไม่ทันสมัย งานซ้ำซ้อน ผู้บริหารมีงานมาก มีเวลาน้อยไม่ควรสอนหนังสือ ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดหาเครื่องมือที่ทันสมัย จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน

**IMPLEMENTATION OF EDUCATION REFORM AMONG
PRIMARY SCHOOLS IN PATHUMTANI**

AN ABSTRACT

BY

DARUNEE VIENGCHAI

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
March 1998**

The purpose of this study was to look into stage of implementation of the Educational Reform in primary schools under the administration of Pratumtani Provincial Primary Education Office. Opinion of school principals covering the four reform areas, school and institution, teacher and personnel, curriculum and instruction, and management systems, were collected and compared among categories of sex, age, educational background and work experience. Problems and recommendations were culled in view of more effective implementation.

The population comprised 178 primary school principals. Questionnaire was 1-5 Likert type rating scale with open end items for problems and recommendation. Responses were analysed and presented in forms of frequencies, percentages, means and standard deviations.

Results of the study indicated that :

1. The over-all satisfactory level of all principals was high. When the analysis was done according to the four reform areas, it was found that high implementation level were on two areas, school and institution, and management systems. The other two areas, curriculum and instruction, and teacher and personnel were at middle level.

2. There was no statistical differences of the level of satisfaction when the comparison were made among various groups classified by sex, age, educational background and work experience. Satisfactory level on school and institution, and management systems were high and the other two at middle level.

3. Special projects under the reform program that had been implemented, arranging from most to least, were school health, community relation, remedy teaching, group process, inservice teacher training, learning material, school cooperation, demoncracy promotion, moral development, cultural promotion and students scholarship.

4. Problems and recommendations for further development were ;

On school and institution, problems were lack of funds, not enough rooms and total area. Recommendations were increasing school expenditure, modification of class rooms, looking for more appropriate location.

On teacher and personnel, it was indicated that teachers used only traditional method. There was no innovative learning materials and new educational technology. There was also inadequate staff. It was recommended that there should be at least two inservice training sessions a year during semester breaks, increasing number of personnel, and providing more modern technology.

Concerning curriculum and instruction, the problems of inadequacy of learning materials and technology was reiterated. Teachers did not follow new curriculum, did not understand the curriculum. Frequent change of the curriculum made teachers unable to cope with new practices. It was also recommended that teachers should be trained at least twice a year with modern and more effective learning materials emphasising learning process and evaluation proceduse.

On management systems, it was indicated that there was no cooperation from community, lack of up-to-date information, repetition of work. It was also expressed that principals should not teach due to heavy work load. It was recommended that more modern equipments should be provided, filing should be more systemmatic, and public relation should be more intensified.